

**AJUNTAMENT DE MONT-ROIG DEL CAMP (BAIX CAMP)
PLA D'ORDENACIÓ URBANÍSTICA MUNICIPAL**

**(TEXT REFÓS QUE RECVLL LES PRESCRIPCIONS DE L'ACORD D'APROVACIÓ
DEFINITIVA DE LA COMISSIÓ TERRITORIAL D'URBANISME DE TARRAGONA DE
DATA 30/11/2006)**

VOLUM I	DIAGNOSI URBANÍSTICA. PRIMERA PART: ANÀLISI DEL PLANEJAMENT.
VOLUM II	DIAGNOSI URBANÍSTICA. SEGONA PART: ALTRES REFLEXIONS SECTORIALS I CRITERIS GENERALS.
VOLUM III	ANNEX INFORMATIU: ELS EQUIPAMENTS. LA CARTA ARQUEOLÒGICA I LES FITXES DE L'INVENTARI ARQUITECTÒNIC DEL DEPARTAMENT DE CULTURA DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA.
VOLUM IV	MEMÒRIA DESCRIPTIVA I JUSTIFICATIVA.
VOLUM V	MEMÒRIA SOCIAL.
VOLUM VI	AGENDA I AVALUACIÓ ECONÒMICA I FINANCERA DE LES ACTUACIONS A DESENVOLUPAR.
VOLUM VII	NORMATIVA URBANÍSTICA I ORDENANCES D'EDIFICACIÓ.
VOLUM VIII	ANNEX NORMATIU I. INSTRUMENTS DE PLANEJAMENT.
VOLUM IX	CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS I DE MASIES EN SÒL NO URBANITZABLE.
VOLUM X	CONVENIS URBANÍSTICS RELACIONATS AMB EL NOU PLA D'ORDENACIÓ URBANÍSTICA MUNICIPAL.
VOLUM XI	ANNEX JUSTIFICATIU DE ZONES INUNDABLES CONTIGÜES A RIERES AFECTADES A SÒL URBÀ O URBANITZABLE.
VOLUM XII	INFORME DE LES AL·LEGACIONS

DOCUMENTACIÓ COMPLEMENTÀRIA

1. INFORME MEDIAMBIENTAL.

**L'AGENDA I AVALUACIÓ ECONÒMICA I FINANCERA
DE LES ACTUACIONS A DESENVOLUPAR.**

INTRODUCCIÓ

D'acord amb l'article 59.1.e del Text Refós de la Llei d'Urbanisme (Decret Legislatiu 1/2005), l'agenda i l'avaluació econòmica i financera de les actuacions a desenvolupar forma part de la documentació pròpia del Pla d'Ordenació Urbanística Municipal.

L'objectiu principal del present document consisteix en avaluar la viabilitat econòmica i financera de les obres d'urbanització d'ordre general que figuren en el Pla d'Ordenació Urbanística Municipal, l'execució de les quals correspon a les administracions públiques en general o incloses en sectors de desenvolupament privat. S'examina la capacitat financera de l'Administració actuant, la forma i la magnitud de la participació d'altres administracions en algunes de les actuacions programades i el cost de l'execució d'aquestes actuacions.

El cost de les actuacions en obra d'urbanització s'ha avaluat mitjançant preus d'aplicació, prenent com a referència 32 €/m² de sòl brut, que es correspon aproximadament a un 10% més alt del cost d'urbanització per contracte de la mitjana de l'INCASOL. Aquests preus no són en cap cas inferiors als 104 €/m² d'urbanització de vial, i pel que fa als espais lliures tot depen del grau d'urbanització atesa la diferent situació en que es troben.

També s'estableix una agenda de desenvolupament dels sòls urbanitzables delimitats i s'estableixen condicions per als sòls urbanitzables no delimitats.

Una segona secció s'ocupa del marc normatiu relatiu al finançament de les diferents actuacions programades pel POUM.

Tal com figura a la Normativa Urbanística del POUM, el pla d'etapes de les obres i serveis dels plans parcials no pot preveure un termini superior a vuit anys per a l'execució total de la urbanització del sector. Si es delimita més d'un polígon, s'ha de fixar l'ordre de propietats entre ells. També, i per tal de permetre ajustar possibles disfuncions, als quatre anys d'entrada en vigència del POUM, l'Ajuntament podrà modificar la normativa de les zones SNU-C2c i SNU4-T a partir d'un pla estratègic sectorial que justifiqui la seva conveniència i la necessitat.

1. Avaluació econòmica de les intervencions en l'estructura general i orgànica del territori.

En el present POUM, s'assumeixen projectes engegats per l'Ajuntament de Mont-roig del Camp. El cost i el sistema de finançament d'aquestes intervencions han de resultar lògicament de les determinacions que a l'efecte hi ha establert específicament, i que al seu torn, s'incorporen com a part del present POUM.

Addicionalment el POUM estableix diverses intervencions en l'estructura general i orgànica del territori de la Taula I quantifica i estableix el sistema de finançament	Total	Inversió(milions€) Aportació Ajuntament	Finançament
1.1 Franja litoral			
1.2 Sistema viari			
- Aparcament públic (147 places) i continuació del carrer Joan Grifoll dels del c/ del Call fins la Ronda de Ponent i el c/ Mare de Déu de la Roca/Sant Antoni.	0,65	0	SUD9- Camí del Clot del Bondia
- Nou vial de connexió des de llevant a l'aparcament de la Murada i ampliació de l'aparcament públic. (inclou pont).	1,50	0,6	PMU3- Portal Nord-Les Creus, PMU 6 - La Bassa del Dimoni i PAU14Els Horts - Ajuntament
- Execució de 2 ponts al barranc de Vilanova per tal de cohesionar l'eixample amb la part situada a llevant del barranc.	1,40	0	SUD2- Barranc de Vilanova
- Canalització i cobriment del barranc de l'Horta per donar continuïtat a la vialitat (c/ Riudoms i Rambla de Migdia).	0,70	0	PAU15 – Rambla del Migdia 1
- Endegament del barranc de Vilanova entre l'Avinguda Catalunya i l'Avinguda Aureli M ^a Escarré.	1,00	0	SUD2 – Barranc de Vilanova
- Ampliació de la rotonda de la T-323 i la variant de la T-310.	0,40	0	PMU1- Eixample de Migdia
- Obertura nou vial al costat de la Casa de Cultura amb aparcament entre el carrer de Mare de Déu de la Roca i el c/ Joan Grifoll.	0,06	0	Conveni urbanístic inscrit al POUM
- Aparcament públic entre el camí de les Arenes, el barranc de Vilanova, el complex esportiu i educacional i la variant de la T-310.	1,20	0	SUND9- Camí de les Arenes
- Ampliació de l'actual solar de l'Ajuntament amb un important aparcament arbrat.	0,30	0	SUD1- Les Femades
- Obertura d'un vial de 6 m d'ample entre l'avinguda Reus i l'aparcament de la Murada.	0,06	0	PMU3- Portal Nord – Les Creus
- Reurbanització i millores a la plaça Miramar / c/ del Sol.	0,13	0,065	PUOSC – Ajuntament (50%)
- Eix de Vianants entre el c/ Pau Casals i la rasa del Ximet.	0,09	0	Conveni urbanístic inscrit al POUM

- P.A- Reurbanització i millores centre històric i altres carrers del poble.	3,00	1,5	PUOSC – Ajuntament (50%)
- Pavimentació dels següents vials a Miami: Castelló, Osca, Gran Canària, Palma, Tenerife, Canàries, Balears, Mallorca, Formentera, Eivissa, Menorca, Avda. València, Avda. Montserrat i plaça del Sol.	1,532	0,766	Contribucions Especials (50%) – Ajuntament
- Pavimentació trams varis barri la Florida.	0,300	0,150	Contribucions Especials (50%) - Ajuntament
- Pavimentació àrea delimitada a aparcament i mercat a l'aire lliure darrera del CAP de Mont-roig.	0,024	0,024	Ajuntament
- Nova Ronda Ponent (inclou expropiacions i projectes).	1,400	1,100	PUOSC (0,3) – Ajuntament
- Condicionament camí vell empedrat de l'ermita de la Mare de Déu de la Roca.	0,052	0,025	Medi Ambient Generalitat (0,027) – Ajuntament
- Reurbanització dels Olivers.	1,240	0	Quotes urbanístiques sector
- Pavimentació calçada avda. Dr. Gil Vernet i urbanització de la Plaça del Dr. Fleming.	4,26	0	SUD12 Casalot llevant
- Pavimentació calçada Príncep d'Espanya.	1,424	0,710	Contribucions Especials(0,71)– Ajuntament(0,71)
- Adequació Camí de Sanitat.	0,093	0,048	Medi Ambient Generalitat(0,045)– Ajuntament(0,048)
- Franja 25 m urb. Prevenció incendis.	0,071	0,057	Medi Ambient Generalitat(0,014)– Ajuntament(0,057)
- Reurbanització de l'avinguda Barcelona i annexos.	12,00	4,00	Ajuntament / PUOSC / CE
- PA resta de reurbanització Miami.	12,00	4,00	Ajuntament / PUOSC / CE
1.3 Sistema d'espais lliures			
- Nou parc urbà a l'antic Camp de futbol.	1	0,5	Ajuntament / PUOSC
- Condicionament àrea lleure ermita Mare de Déu de la Roca.	0,023	0,012	Medi Ambient Generalitat (0,011) - Ajuntament
- Millores a les places i parcs de Miami (P.A.)	5,00	5,00	Ajuntament

- Urbanització del parc situat al sud de l'avda. Madrid entre l'avda.de Càdis i el carrer Pamplona.	1,50	0	Conveni urbanístic inscrit al POUM
- Urbanització passeig marítim i accessos a la platja.	12,00	0	Ministeri de Medi Ambient
1.4 Sistema d'infraestructures i serveis			
- Instal.lació d'aigua potable Miami 531: Avda. Príncep d'Espanya, Avda. Califòrnia, c/ Pintor Fortuny i c/ Castella.	0,375	0,248	PUOSC (0,127) – Ajuntament PAM (0,135) - Ajuntament
- Cobriment rasa del Ximet.	0,334	0,199	Junta Residus Generalitat (0,157) - Ajuntament
- Construcció deixalleria als Comellarets.	0,267	0,110	Medi Ambient Generalitat(0,026) Ajuntament
- Construcció de dos dipòsits d'aigua contra-incendis (S.N.U).	0,026	0,000	FEDER (0,93) - Ajuntament
- 2 aforaments pou d'aigua Pixerota.	0,042	0,042	PUOSC (0,122) – Construccions Especials (0,239)
- Implantació recollida selectiva.	0,186	0,093	Construccions Especials (0,037) – Ajuntament (0,004)
- Enllumenat varis carrers Miami 531.	0,361	0,02	Construccions Especials (0,155) – Ajuntament (0,017)
- Enllumenat c/ Pintor Fortuny – Biscaia.	0,042	0,004	Construccions Especials (0,214) – Ajuntament (0,023)
- Enllumenat P. Espanya – Veracruz – Càdis – Cuenca.	0,172	0,017	ACA - Ajuntament Ajuntament
- Enllumenat barri Florida.	0,238	0,023	Nous sectors- Prop. afectats
- Millores marge dret barranc de la Pixerota.	0,082	0,028	Nous sectors- Prop. afectats
- Protecció barranc dels Set Pons.	0,007	0,007	Generalitat - Ajuntament
- Construcció d'una nova Estació depuradora d'aigües residuals als Comellarets.	SP	0	Generalitat - Ajuntament
- Ampliació de l'EDAR de Miami Platja.	SP	0	Ajuntament
1.5 Sistema d'equipaments			
- Oficina de Turisme a Miami.	0,5	0,25	Generalitat - Ajuntament
- Piscina municipal i ampliació equipaments esportius Miami.	5	2,25	Ajuntament
- Construcció edifici polivalent poble (part restant).	0,437	0,437	

- Camp de Tir Miami.	0,182	0,162	Generalitat (esports 0,019) – Ajuntament
- Escola de Música i Centre de la Joventut a Miami.	1,50	1,00	Generalitat – Ajuntament
- Caserna de la Policia local a Miami.	1,50	0,75	Generalitat – Ajuntament
- Il.luminació camp de futbol de Miami	0,50	0,25	Generalitat – Ajuntament
- Llar d'infants	0,90	0,55	Generalitat – Ajuntament
- Nou Cap Miami	2,10	0	Generalitat
- 2 residències de la Gent Gran	3,00	0,00	Generalitat
- Teatre municipal	3,00	3,00	Ajuntament
- Nou Institut IES a Miami	1,80	0,00	Generalitat
- CEIP a Miami	1,50	0,00	Generalitat
- 2 Tanatoris	0,42	0,42	Ajuntament

És a dir la participació municipal puja a 28,417 milions d'euros que representa un 23,36% de la suma dels valors que potencialment es poden obtenir de l'aprofitament urbanístic, comptant només el del sòl urbanitzable delimitat i les plusvàlues obtingudes pels convenis urbanístics. A part, les plusvàlues procedents del desenvolupament del sòl urbà faran més realista la previsió.

D'aquesta manera es garanteix folgadamente l'execució de totes les obres previstes a l'Agenda, així com la possible adquisició de sòls per a sistemes no quantificada. A més, cal dir que de l'observació feta de l'estimació d'ingressos i despeses corrents per al període 2005-2010 mostra que l'estalvi net dona aproximadament uns 500.000 € anuals.

2. Actuacions en sòl urbanitzable delimitat.

Les taules que segueixen mostren una estimació de l'avaluació econòmico-financera de totes les actuacions en sòl urbanitzable. En tots els casos, s'ha calculat el valor de les operacions en euros corrents i, per tant, per tal d'obtenir el valor actual net d'aquestes operacions haurem d'aplicar tipus de descompte de mercat i el període de realització més adequat en cada cas.

En conjunt, el valor de la repercussió del sostre total derivat de l'execució del POUM en sòl urbanitzable delimitat, supera els 455,96 milions d'euros, és a dir, que tenint en compte un període d'execució de 20 anys, suposaria una mitjana anual de 22,79 milions d'euros.

Ara bé, hem de tenir en compte que la legislació obliga a destinar el sostre corresponent a l'aprofitament urbanístic dels sectors residencials obtingut per cessió, per a fomentar la política i actuacions d'habitatge assequible. Per això, l'Ajuntament no pot disposar de les plusvàlues directes dels plans parcials urbanístics residencials a altre destinació que la de sòl i habitatge públic. És per aquest motiu que no considerem les plusvàlues o ingressos derivats de la possible venda dels drets edificatoris a entitats promotores que, sense afany de lucre desenvolupin les construccions destinades a habitatge de protecció pública. Ara bé, sí que obtindrem unes plusvàlues pel que fa al sostre no residencial dels Plans Parciais Urbanístics: SUD 4 Sector de Dinamització Econòmica els Comellarets, així com de l'hotel del SUD 7 les Sènies, i de l'hotel del SUD 8 La Porquerola.

Aquestes plusvàlues representen:

SUD 4	Sector de dinamització econòmica Els Comellarets. $(50.981.700 - 14.124.800) \times 0,75$ $+ (50.981.700 - 14.124.800) \times 0,015$	28.195.528 €
SUD 7	Les Sènies $(1.500.000 - 576.123) \times 0,1$	92.387 €
SUD 8	La Porquerola	351.000 €
	Total	<hr/> 28.638.915 €

A aquesta quantitat també cal afegir uns 26,95 milions d'euros aportats pel SUD 3 Casalot Nord, 16,99 milions d'€ pel SUD 8 La Porquerola, 1,97 milions d'€ pel SUD 6 les Pobles Migdia - 1, i 1,50 milions d'€ pel PE Càmping de les Arts. Amb tot, tenim un muntant de 76,048 milions d'€ que dona suficient marge per poder assegurar la viabilitat econòmica de les obres que s'han incorporat a l'Agenda.

ACTUACIÓ:

SUD 1 LES FEMADES

Cost d'urbanització	
Superfície del sector	5,06 Ha
Mòdul de cost d'urbanització	320.000 €/Ha
Costos d'urbanització	1.619.200 €
Sostre edificable	8.440 m ²
Valor mig de repercussió	450 €/m ² st
Valor total	3.798.000 €
Valor 10% AU.	379.800 €

ACTUACIÓ:

SUD 2 BARRANC DE VILANOVA

Cost d'urbanització	
Superfície del sector	4,04 Ha
Mòdul de cost d'urbanització	320.000 €/Ha
Costos d'urbanització*	5.335.646 €
Sostre edificable	16.548 m ²
Valor mig de repercussió	400 €/m ² st
Valor total	6.619.200 €
Valor 10% AU.	661.920 €

ACTUACIÓ:

SUD 3 CASALOT NORD

Cost d'urbanització	
Superfície del sector	66,53 Ha
Mòdul de cost d'urbanització	320.000 €/Ha
Costos d'urbanització*	20.512.000 €
Sostre edificable	207.336 m ²
Valor mig de repercussió habitatge	400 €/m ² st
Valor total	82.934.400 €
Valor net 10% AU.	8.293.440 €

ACTUACIÓ:

SUD 4 SECTOR DE DINAMITZACIÓ ECONÒMICA ELS COMELLARETS

Cost d'urbanització	
Superfície del sector	44,14 Ha
Mòdul de cost d'urbanització	320.000 €/Ha
Costos d'urbanització	14.124.800 €
Sostre edificable	339.878 m ² (industrial)
Valor mig de repercussió	150 €/m ² st
Valor total	50.981.700 €
Valor 10% AU	5.098.170 €

D'aquest sector l'Ajuntament de Mont-roig del Camp n'és propietari majoritari (aproximadament un 75%).

ACTUACIÓ:

SUD 5 LES POBLES CENTRE

Cost d'urbanització	
Superfície del sector	7,32 Ha
Mòdul de cost d'urbanització aplicat a 51 Ha	320.000 €/Ha
Costos d'urbanització	2.342.400 €
Sostre edificable estimat	29.109 m ²
Valor mig de repercussió	400 €/m ² st
Valor total	11.643.600 €
Valor 10% AU.	1.164.360 €

ACTUACIÓ:

SUD 6 LES POBLES MIGDIA -1

Cost d'urbanització	
Superfície del sector	3,886 Ha
Mòdul de cost d'urbanització	320.000 €/Ha
Costos d'urbanització*	1.243.520 €
Sostre edificable	15.158 m ²
Valor mig de repercussió habitatge	400 €/m ² st
Valor total	6.063.200 €
Valor 10% AU	606.320 €

ACTUACIÓ:

SUD 7 LES SÈNIES

Cost d'urbanització	
Superfície del sector	15,33 Ha
Costos globals d'urbanització	7.600.000 €
Sostre edificable	46.789 m ² (habitatge)
	5.000 m ² (altres usos)
Valor mig de repercussió habitatge	500 €/m ² st
Valor mig de repercussió altres usos	300 €/m ² st
Valor total	24.894.500 €
Valor 10% AU.	2.489.450 €

ACTUACIÓ:

SUD 8 LA PORQUEROLA

Cost d'urbanització	
Superfície del sector	39,60 Ha
Mòdul de cost d'urbanització	320.000 €/Ha
Costos d'urbanització*	12.672.000 €
Sostre edificable	119.730 m ² (habitatge) 11.700 m ² (hotel)
Valor mig de repercussió habitatge	500 €/ m ² st
Valor mig de repercussió d'altres usos	300 €/ m ² st
Valor total	63.375.000 €
Valor 10% AU.	6.337.500 €

ACTUACIÓ:

SUD 9 CAMÍ DEL CLOT DEL BONDIA

Cost d'urbanització	
Superfície del sector	17,13 Ha
Mòdul de cost d'urbanització	320.000 €/Ha
Costos d'urbanització	5.481.600 €
Sostre edificable	50.961 m ² st habitatge 8.994 m ² st altres usos
Valor mig de repercussió habitatge	400 €/m ² st
Valor mig de repercussió altres usos	300 €/m ² st
Valor total	23.082.600 €
Valor 10% AU.	2.308.260

ACTUACIÓ:

SUD 10 SOLEMIO

Cost d'urbanització	
Superfície del sector	67,23 Ha
Mòdul de cost d'urbanització	320.000 €/Ha
Costos d'urbanització	21.513.600 €
Sostre edificable pendent (50%)	123.101 m ²
Valor mig de repercussió habitatge	400 €/m ² st
Valor total	49.240.400 €
Valor 10% AU.	9.848.120 €

ACTUACIÓ:

SUD 11 BONMONT TERRES NOVES (50%)

Cost d'urbanització	
Superfície del sector	148,32 Ha
Mòdul de cost d'urbanització	320.000 €/Ha
Costos d'urbanització	47.462.400 €
Sostre edificable pendent (50%)	64.892 m ²
Valor mig de repercussió	600 €/m ² st
Valor total	38.935.200 €
Valor 10% AU.	7.787.040 €

ACTUACIÓ:

SUD 12 CASALOT LLEVANT

Cost d'urbanització	
Superfície del sector	19,07 Ha
Mòdul de cost d'urbanització	320.000 €/Ha
Costos d'urbanització*	9.720.090 €
Sostre edificable	32.811 m ² st
Valor mig de repercussió habitatge	400 €/m ² st
Valor total	13.124.400 €
Valor 10% AU.	1.312.440 €

ACTUACIÓ:

SUD 13 NOU MIAMI

Cost d'urbanització

Superfície del sector

49,87 Ha

Mòdul de cost d'urbanització

320.000 €/Ha

Costos d'urbanització**15.958.400 €**

Sostre edificable

203.170 m²

Valor mig de repercussió

400 €

Valor total

81.268.000 €

Valor 10% AU.**8.126.800 €**

* Sectors que mitjançant conveni urbanístic inscrit al POUM s'eximeix a l'Ajuntament de les despeses d'Urbanització.

**ESTIMACIÓ DEL VALOR DE LA REPERCUSSIÓ DEL
SOSTRE TOTAL EN SÒL URBANITZABLE DELIMITAT
PENDENT D'EDIFICAR.**

455.960.200 €

3. Agenda de desenvolupament dels sòls urbanitzables delimitats i condicions per als sòls urbanitzables no delimitats.

D'acord als criteris generals d'ordenació del POUM en el present document s'han establert millores als nuclis de Miami Platja i Mont-roig poble, tant de la urbanització com pel reequipament i reestructuració, tot corregint un seguit de disfuncions tal com es descriu a la Memòria Justificativa.

Amb aquest objectiu de millora dels nuclis i amb un ingent treball de gestió s'han incorporat al POUM un seguit de convenis urbanístics que cal considerar prioritaris ja que assegurin econòmicament les obres de millora en obra pública, reequipament i, en definitiva, un guany en qualitat de vida dels seus habitants. Per tant, a l'agenda lògicament es pretén que primerament es desenvolupin els sòls dels sectors urbanitzables que es troben en continuïtat amb els nuclis urbans tant de Mont-roig poble com de Miami Platja, així com els dels sectors SUD3 Casalot Nord, SUD8 La Porquerola, SUD 12 Casalot Llevant i SUD 6 Les Pobles Migdia –1, ja que són sectors que contenen convenis urbanístics i a més d'acord amb les seves determinacions han iniciat la formulació-presentació dels corresponents Plans Parcial Urbanístics.

Feta aquesta consideració, a continuació es llisten els diferents sectors de sòl urbanitzable delimitat (SUD) amb indicació de l'agenda de desenvolupament, i seguidament es relacionen els àmbits de sòl urbanitzable no delimitat (SUND) amb indicació de les condicions per a la seva delimitació.

AGENDA DE DESENVOLUPAMENT DELS SECTORS DE SÒL URBANITZABLE DELIMITAT (SUD).

- SUD 1 LES FEMADES
Primer - Segon trienni
- SUD 2 BARRANC DE VILANOVA
Primer i segon trienni (Hi ha conveni urbanístic i porta implícit la relocalització de la gravera).
- SUD 3 CASALOT NORD
Hi ha conveni urbanístic. Es desenvoluparà en 8 anys prorrogable a 16 anys d'acord al document del Pla Parcial Urbanístic presentat.
- SUD 4 SECTOR DE DINAMITZACIÓ ECONÒMICA ELS COMELLARETS
Primer i segon trienni. L'Ajuntament és propietari majoritari i és l'impulsor d'aquest sector.
- SUD 5 LES POBLES CENTRE
Planejament aprovat definitivament. Sector en execució.
- SUD 6 LES POBLES MIGDIA – 1
Primer i segon triennis (Hi ha conveni urbanístic). Planejament derivat presentat que incorpora una agenda de 4 anys per finalitzar les obres d'urbanització a partir de l'aprovació definitiva del Projecte d'Urbanització.
- SUD 7 LES SÈNIES
Primer i segon trienni (millora l'accés a l'assentament de Mont-roig Badia i resta d'assentaments de les Pobles situats a migdia del ferrocarril).

- SUD 8 LA PORQUEROLA
Hi ha conveni urbanístic. La seva execució es pot iniciar al primer trienni, i d'acord el conveni urbanístic la seva transformació superarà els deu anys.
- SUD 9 CAMÍ DEL CLOT DEL BONDIA
Primer i segon trienni. L'Ajuntament compta amb la cessió avançada dels sòls situats al poble per poder fer una ocupació avançada i executar un aparcament públic, molt important per resoldre greus problemes del casc antic.
- SUD 10 SOLEMIO
Es tracta d'una relocalització de l'edificabilitat d'un sector que es trobava en execució. Primer trienni.
- SUD 11 BONMONT TERRES NOVES
Sector en execució.
- SUD 12 CASALOT LLEVANT
Primer i segon trienni (Hi ha conveni urbanístic). Hi ha pla parcial urbanístic presentat en dues etapes, la primera de 4 anys a partir de l'aprovació definitiva del projecte d'urbanització.
- SUD 13 NOU MIAMI
Es podrà redactar el pla parcial urbanístic el primer trienni i s'executarà amb etapes, podent-se dilatar fins a setze anys.

CONDICIONS DE DELIMITACIÓ DELS ÀMBITS DE SÒL URBANITZABLE NO DELIMITAT (SUND).

- SUND 1 LES SORTS DEL REI**
La seva delimitació vindrà condicionada a que s'hagin urbanitzat tots els sectors de sòl urbanitzable delimitat previstos a Mont-roig poble, així com el PMU 1 Eixample de Migdia.
- SUND 2 RIFÀ**
No es podrà delimitar en tant no s'hagin urbanitzat tots els sectors de sòl urbanitzable delimitat de les Pobles i s'hagi edificat com a mínim el 30% del seu potencial.
- SUND 3 LES POBLES MIGDIA 2**
No es podrà delimitar en tant no s'hagin urbanitzat els sectors SUD 6 les Pobles Migdia –1 i el SUD 7 les Sènies.
- SUND 4 COMPLEX HOTELER MIAMI**
La seva delimitació resta condicionada a la presentació d'una iniciativa hotelera de màxima categoria que ofereixi garanties suficients.
- SUND 5 NOU CENTRE URBÀ LLASTRES**
La seva delimitació vindrà condicionada a que es faci la cessió avançada dels sòls que permetin la perllongació de l'avinguda Príncep d'Espanya fins al riu Llastres. L'Ajuntament podrà executar la urbanització de l'avinguda i la construcció del pont, i rescabalar el seu cost quan es desenvolupi l'àmbit del SNUD 5. Caldrà que es reurbanitzin i millorin els carrers Almeria i Sevilla, i aquells altres que d'acord amb el pla parcial de delimitació esdevinguin de connexió principal amb el viari intern de l'àmbit, des de l'avinguda de Cadis.

- SUND 6 CLOT D'EN XON
Es podrà delimitar una vegada executada la urbanització del sector SUD 10 Solemio i es resolguin les afeccions hidrogràfiques. Caldrà garantir el soterrament de la línia de mitja tensió situada a l'entorn del sector.
- SUND 7 MASOS D'EN BLADER
Es podrà delimitar una vegada executada la urbanització del sector SUD 10 Solemio i es resolguin les afeccions hidrogràfiques.
- SUND 8 PORTAL NORD MIAMI
La seva delimitació resta condicionada a que s'hagi urbanitzat el SUD 13 Nou Miami i consolidat un 30% per l'edificació potencial.
- SUND 9 CAMÍ DE LES ARENES
La seva delimitació resta condicionada a que la urbanització del PMU 1 Eixample de Migdia estigui totalment executada i l'edificació consolidada amb un mínim del 30% potencial.

Pel que fa als polígons d'actuació urbanística i els plans de millora urbana, ateses les seves condicions d'acabat o millora de la urbanització del casc urbà i eixample del poble o de les urbanitzacions preexistents, es preveu el seu desenvolupament a partir de l'entrada en vigència del POUM en els dos primers triennis, tenint en compte les condicions particulars establertes a les fitxes, i cal precisar que el desenvolupament del PMU 6 La Bassa del Dimoni no es podrà iniciar en tant no s'hagi executat la urbanització del PAU 21 Cooperativa Agrícola.

**ANÀLISI DE LA CAPACITAT D'INVERSIÓ DE L'AJUNTAMENT
DE MONT-ROIG DEL CAMP**

CAPACITAT D'INVERSIÓ DE L'AJUNTAMENT DE MONT-ROIG DEL CAMP

Aquestes notes prenen com a referència i font d'informació la documentació referida al pressupost municipal continguda en l'arxiu de l'Ajuntament de Mont-roig del Camp, i especialment els documents sintètics que presenten el pressupost municipal durant el període 1998-2003. Aquests documents han de servir com a complement i referència d'aquesta anàlisi, orientada bàsicament a fer una primera aproximació de la capacitat econòmica i financera del pressupost de l'Ajuntament, i que en conseqüència no aprofundirà excessivament en l'anàlisi de l'estructura pressupostària.

El present document s'organitza en cinc parts:

1. Evolució del pressupost municipal durant el període 1998-2003.
2. Estructura d'ingressos i despeses del pressupost municipal.
3. Situació econòmica i financera del pressupost municipal.
4. Estimació d'ingressos i despeses durant el sexenni 2005-2010
5. Previsions de la capacitat d'inversió pressupostària durant el sexenni 2005-2010

1. Evolució del pressupost municipal durant el període 1998-2003

Els fets més rellevants en relació a l'anàlisi de la capacitat d'inversió que cal destacar de l'observació de l'evolució del pressupost de l'Ajuntament de Mont-roig del Camp al llarg del període 1998-2003 són els següents:

- L'Ajuntament **ingressa** durant aquest període **magnituds aproximades entre 6.700 i 14.000 milers euros**, amb una intensa tendència a l'alça. Aquest creixement es desenvolupa amb especial intensitat a partir de l'exercici 2002, impulsat amb força per increments de diferents figures tributàries. **El creixement més important prové dels ingressos per taxes¹ i altres ingressos**, atès que es parteix de 1.850 milers d'euros l'any 1998 i s'assoleixen els 5.830 milers d'euros el 2003, i dels ingressos per l'impost sobre construccions, instal·lacions i obres, que s'han quadruplicat en el mateix lapse de temps (es passa de quasi els 330 milers d'euros a 1.430). En els dos darrers exercicis també destaca els ingressos via alienació d'inversions reals, ja que se situen al voltant dels 800 milers d'euros. Per altra banda s'observa un creixement més moderat dels ingressos tant per impostos directes com per transferències corrents, ja que els increments en termes corrents pel període 1998-2003 no arriben al 50 %.
- Les liquidacions del pressupost de **despeses** mostren també un intens increment, però a un ritme menor que el d'ingressos, **passant de quasi 6.300 milers d'euros l'any 1998 fins a quasi 11.250** el 2003. Sobresurt tant **el ritme de creixement de les transferències corrents** (es passa de més de 980 milers d'euros a 3.800), **com el de les inversions**, ja que es dupliquen en el mateix lapse de temps. Cal destacar també **la contenció** que mostra l'evolució **de les despeses de funcionament**, és a dir, les despeses de personal i les compres de béns i serveis.
- **El ingressos corrents creixen a una taxa anual acumulativa del 9,7 %**, tot passant de 6.194 milers d'euros el 1998 a 9.862 l'any 2003, **mentre que les**

¹ En l'exercici 2003 s'incrementaren considerablement les taxes. Ara bé cal tenir present que aquesta figura no s'havia incrementat des de 1993.

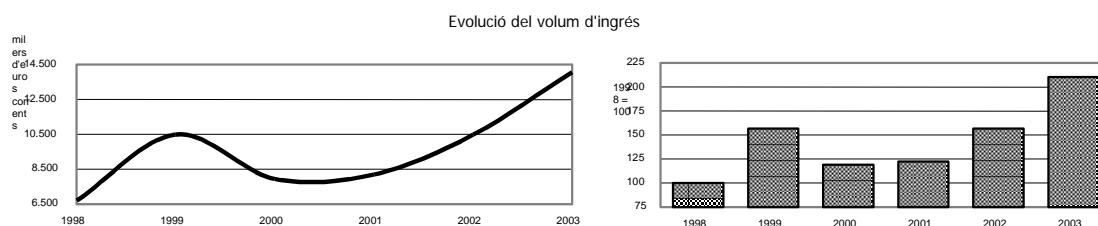
despeses ho fan a una taxa major de l'11,3 %, tot passant de 5.082 milers d'euros a 8.696.

- El pressupost corrent presenta resultats positius pel conjunt del període, encara que cal fer ressaltar que l'estalvi net decreix des de 1998 fins a 2002. No obstant, en el darrer exercici liquidat (2003) hi ha un canvi de tendència, és a dir, aquesta magnitud pren valors força més elevats. El considerable increment en taxes i la contenció en despeses de funcionament² són els elements clau per entendre aquesta situació.
- **El pressupost d'inversió es finança principalment mitjançant els excedents del pressupost corrent, l'endeutament i en moments puntuals amb alienació d'inversions reals.** De totes maneres cal remarcar els baix pes de l'endeutament com a font de finançament de les inversions, en relació a altres ajuntaments de dimensió similar.

² Les despeses de funcionament recullen les de personal i les compres de béns i serveis.

TAULA i FIGURA 1: Ingressos de l'Ajuntament de Mont-roig del Camp, 1998-2003

Any	Milers d'euros corrents			Milers d'euros constants de 2003		
	Pressupost liquidat*	Variació interanual	Índex de variació 1998=100	Pressupost liquidat*	Variació interanual	Índex de variació 1998=100
1998	6.690,80	-	100,00	7.956,39	-	100,00
1999	10.488,03	56,75%	156,75	12.299,68	54,59%	154,59
2000	7.946,24	-24,24%	118,76	9.056,20	-26,37%	113,82
2001	8.200,34	3,20%	122,56	8.986,34	-0,77%	112,94
2002	10.476,43	27,76%	156,58	11.178,77	24,40%	140,50
2003	14.070,76	34,31%	210,30	14.070,76	25,87%	176,85

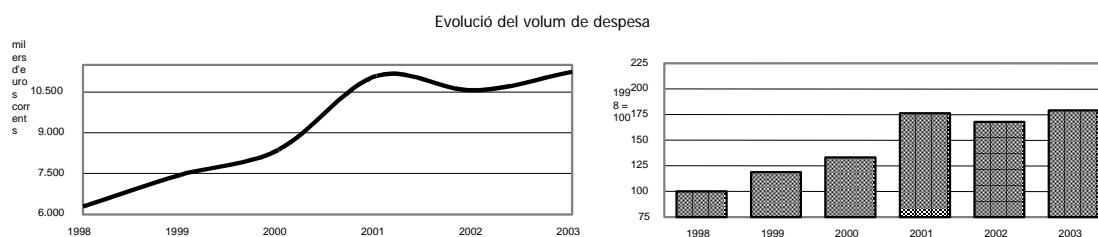

*: Les dades no inclouen els resultats d'exercicis anteriors.

FONT: Ajuntament de Mont-roig del Camp i elaboració pròpia.

TAULA i FIGURA 2: Despeses de l'Ajuntament de Mont-roig del Camp, 1998-2003

Any	Milers d'euros corrents			Milers d'euros constants de 2003		
	Pressupost liquidat*	Variació interanual	Índex de variació 1998=100	Pressupost liquidat*	Variació interanual	Índex de variació 1998=100
1998	6.287,45	-	100,00	7.476,74	-	100,00
1999	7.460,04	18,65%	118,65	8.748,65	17,01%	117,01
2000	8.376,29	12,28%	133,22	9.546,32	9,12%	127,68
2001	11.090,20	32,40%	176,39	12.153,20	27,31%	162,55
2002	10.556,12	-4,82%	167,89	11.263,80	-7,32%	150,65
2003	11.246,59	6,54%	178,87	11.246,59	-0,15%	150,42

*: Les dades no inclouen els resultats d'exercicis anteriors.

FONT: Ajuntament de Mont-roig del Camp i elaboració pròpia.

- D'acord amb els arguments anteriors i en referència al pressupost corrent, l'Ajuntament ingressava el 1998 1.080 euros per habitant, i en gastava 1.015; a l'any 2003, aquesta proporció va ser de 1.782 euros per als ingressos i de 1.424 euros per a les despeses. Per tant cal destacar que **el pressupost hagi augmentat significativament tant l'ingrés com la despesa corrent per habitant**. L'augment de l'ingrés ha estat possible principalment per l'increment de la pressió fiscal³, que ha passat des dels 740 euros per habitant i any de 1998, als 988 de l'any 2003, i en segon terme, per l'augment de la població de Mont-roig del Camp, que ha passat dels 6.197 habitants l'any 1998 fins els 7.897 el 2003.
- Mentre que el grau de realització de les despeses es manté al voltant del 86 % al llarg del període considerat, el d'ingressos s'ha reduït fins el 76 % per l'exercici 2003. En el cas dels ingressos seria especialment positiu millorar la gestió en la recaptació de taxes i altres ingressos (l'any 2003 era del 63 %), així com la dels impostos directes (77 %) i la de transferències de capital (16 %), a fi d'anivellar ambdós nivells de realització.

D'acord amb els arguments anteriors, cal remarcar que:

- **Les magnituds pressupostàries es troben en valors relativament elevats** en relació a les hisendes locals corresponents a trams de població similars, tant pel que fa als recursos totals com pel que fa als recursos corrents.
- **Els resultats pressupostaris són positius al llarg del període analitzat, encara que donat l'actual nivell d'inversions s'observa una pressió fiscal força elevada**. Això pot ser conseqüència del nivell de serveis que ofereix el consistori i/o les despeses generades indirectament per l'activitat turística⁴.

3 Per pressió fiscal s'entén el quocient entre els ingressos tributaris (Capítol 1, 2 i 3) i la població. No s'han inclòs els ingressos provinents de contribucions especials i quotes d'urbanització.

4 Una manifestació de la importància de l'activitat turística del municipi mont-roigenc ve donada pel coneixement de la població flotant. L'Institut d'Estadística de Catalunya ofereix una unitat de mesura que té en compte el nombre de persones a temps complet l'any. Aquesta mesura és la "població equivalent a temps complet any" (ETCA). Les dades confirmen la hipòtesi, ja que l'any 2003 la població ETCA (7.897) duplica la població empadronada (16.651).

2. Estructura d'ingressos i despeses del pressupost municipal

- **Els impostos directes han anat perdent pes al llarg del període, encara que segueixen sent la principal figura del pressupost d'ingressos;** del 36 % que representaven l'any 1998 en el pressupost d'ingressos passen al 30 % l'any 2003. **També destaca l'estabilitat i el pes de les taxes i altres ingressos i de les transferències corrents,** atès que l'any 2003 han aportat més del 26 % i del 20 % respectivament del pressupost d'ingressos⁵.
- **L'estructura del pressupost de despeses es basa en les despeses de personal⁶ i les compres de béns i serveis,** que conjuntament suposen quasi el 82% de la despesa corrent. Des de 1998 les compres de béns i serveis perden pes, i les despeses de personal de personal es consoliden com a principal component del pressupost de despeses. En el darrer exercici aquestes suposen quasi la meitat de la despesa corrent.
- **El nivell d'autofinançament⁷ és elevat;** en els dos darrers exercicis més del **75%** dels ingressos corrents provenen de fonts pròpies. Aquest fet, positiu pel fet de donar un significatiu nivell d'autonomia a l'Ajuntament (es podria finançar gairebé tota la despesa corrent), implica també una considerable pressió fiscal, que l'any 2003 es trobava en els 988 euros per habitant.

5 No s'inclouen les contribucions especials ni les quotes urbanístiques en l'anàlisi de l'estructura d'ingressos i despeses, ja que són ingressos extraordinaris que farien variar la interpretació de "l'estructura pressupostària ordinària".

6 En les despeses de personal cal incloure les provinents de les empreses municipals. Ara bé, cal remarcar que en la Taula 3 i 4 es troben el capítol de transferències corrents i per tant, no s'han inclòs en el capítol 1.

7 El nivell d'autofinançament ens indica quina part dels ingressos corrents (capítol 1 a 5) prové de fonts pròpies (capítol 1 a 3).

- En relació a l'estructura pressupostària de la mitjana dels Ajuntaments espanyols, i els Ajuntaments de poblacions de dimensió similar, la comparació amb les dades de les finances municipals de Mont-roig del Camp mostra, pel que fa als ingressos, una comparativament **forta preeminència de les taxes i altres ingressos** i el pes relativament reduït de les transferències corrents. Pel que fa a les despeses, **les transferències corrents destaquen en detriment de les despeses de personal i les inversions**. Aquestes diferències es poden observar amb més detall a la taula 3.

TAULA 3: Liquidació del pressupost dels Ajuntaments espanyols, 2000

Ingressos	Espanya		Municipis espanyols de menys de 20.000 hab.		Aj. Mont-roig del Camp	
	Drets reconeguts	%	Drets reconeguts	%	Drets reconeguts	%
Cap. 1: Impostos directes	8.176.031	28,3%	2.326.532	22,2%	2.719	34,2%
Cap. 2: Impostos Indirectes	1.289.870	4,5%	446.116	4,3%	798	10,0%
Cap. 3: Taxes i altres ingressos	4.594.182	15,9%	1.896.045	18,1%	1.923	24,2%
Cap. 4: Transferències corrents	8.030.100	27,8%	2.548.680	24,3%	1.741	21,9%
Cap. 5: Ingressos patrimonials	617.010	2,1%	288.897	2,8%	147	1,9%
Cap. 6: Alienació d'inversions	1.158.096	4,0%	430.511	4,1%	417	5,3%
Cap. 7: Transferències de capital	2.447.833	8,5%	1.724.766	16,5%	125	1,6%
Cap. 8: Actius financers	82.908	0,3%	33.123	0,3%	16	0,2%
Cap. 9: Passius financers	2.459.137	8,5%	772.533	7,4%	60	0,8%
TOTAL INGRESSOS	28.855.167	100,0%	10.467.202	100,0%	7.946	100,0%

Despeses	Espanya		Municipis espanyols de menys de 20.000 hab.		Aj. Mont-roig del Camp	
	Obligacions reconegudes	%	Obligacions reconegudes	%	Obligacions reconegudes	%
Cap. 1: Despeses de personal	8.278.216	28,9%	2.869.147	27,6%	1.185	14,1%
Cap. 2: Compres de béns i serveis	7.294.485	25,5%	2.577.971	24,8%	2.445	29,2%
Cap. 3: Interessos	901.987	3,1%	183.829	1,8%	108	1,3%
Cap. 4: Transferències corrents	2.658.276	9,3%	568.516	5,5%	3.037	36,3%
Cap. 6: Inversions reals	7.122.077	24,9%	3.651.230	35,1%	1.362	16,3%
Cap. 7: Transferències de capital	804.093	2,8%	153.999	1,5%		
Cap. 8: Variació d'actius financers	129.358	0,5%	26.743	0,3%	16	0,2%
Cap. 9: Variació passius financers	1.462.857	5,1%	382.333	3,7%	223	2,7%
TOTAL DESPESES	28.651.349	100,0%	10.413.768	100,0%	8.376	100,0%

NOTA: Valors en milers d'euros.

FONT: Ministerio de Administraciones Públicas i Ajuntament de Mont-roig del Camp.

TAULA i FIGURA 4: Ingressos liquidats per capítols de l'Ajuntament de Mont-roig del Camp, 1998-2003

Milers d'euros corrents	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Cap. 1: Impostos directes	2.405,42	2.744,63	2.719,45	3.034,95	3.444,61	3.389,18
Cap. 2: Impostos Indirectes	328,68	555,17	798,06	609,12	813,48	1.430,23
Cap. 3: Taxes i altres ingressos	1.853,52	1.980,92	1.922,70	2.230,92	3.073,93	5.836,58
Cap. 4: Transferències corrents	1.505,27	1.579,88	1.740,54	1.981,84	2.097,57	2.259,77
Cap. 5: Ingressos patrimonials	132,56	67,00	147,21	93,91	42,94	45,15
Cap. 6: Alienació d'inversions reals	23,61	0,00	417,24	0,48	816,16	797,50
Cap. 7: Transferències de capital	57,09	109,66	125,00	249,10	187,72	312,35
Cap. 8: Actius financers	19,76	17,04	15,93			
Cap. 9: Passius financers	364,89	3.433,74	60,10			
TOTAL Ingressos	6.690,80	10.488,03	7.946,24	8.200,34	10.476,43	14.070,76

NOTA: Les dades no inclouen els resultats d'exercicis anteriors.

FONT: Ajuntament de Mont-roig del Camp.

TAULA i FIGURA 5: Despeses liquidades per capítols de l'Ajuntament de Mont-roig del Camp, 1998-2003

Milers d'euros corrents	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Cap. 1: Despeses de personal	1.324,84	929,22	1.185,21	1.449,24	1.581,45	1.624,97
Cap. 2: Compres de béns i serveis	2.408,48	2.189,18	2.444,50	2.752,40	2.752,70	2.646,66
Cap. 3: Interessos	99,04	76,91	108,38	151,33	96,19	125,24
Cap. 4: Transferències corrents	982,33	2.605,89	3.036,97	2.897,09	3.961,45	3.780,61
Cap. 6: Inversions reals	1.125,57	1.393,80	1.361,97	3.599,01	1.793,18	2.550,44
Cap. 7: Transferències de capital		28,90				
Cap. 8: Variació actius financers	79,86	17,04	15,93			
Cap. 9: Variació passius financers	267,32	219,11	223,32	241,15	371,15	518,67
TOTAL Despeses	6.287,45	7.460,04	8.376,29	11.090,20	10.556,12	11.246,59

NOTA: Les dades no inclouen els resultats d'exercicis anteriors.

FONT: Ajuntament de Mont-roig del Camp.

3.- Situació econòmica i financera del pressupost municipal

Les magnituds pressupostàries que es poden comparar per tractar de determinar el grau d'equilibri de l'estructura econòmica i financera del municipi són diverses. Entre totes aquestes possibles relacions, ens centrarem en sis indicadors que s'han considerat importants per a determinar la “salut financera” del pressupost municipal. En síntesi, es tracta de contrastar la situació de l'Ajuntament en certs aspectes: la capacitat d'autofinançament, l'estructura de despesa i el finançament de les despeses corrents, el nivell de càrrega financera, i la situació de tresoreria.

Així, doncs, l'anàlisi d'aquests aspectes es basarà en sis indicadors:

Índex d'autofinançament: El seu valor és el resultat del quocient entre els ingressos propis (capítols 1, 2 i 3 del pressupost d'ingressos) i els ingressos corrents liquidats (capítols 1 al 5). En principi no existeixen valors òptims; quant major sigui aquesta relació, major capacitat tindrà l'Ajuntament per autofinançar-se. L'**evolució** d'aquest indicador ha estat **positiva**, i s'ha situat per sobre del 75 % en els dos darrers exercicis.

Índex de personal: Resulta del quocient entre les despeses de personal (capítol 1 del pressupost) i les despeses totals liquidades. Normalment es consideren recomanables valors per sota del 30 %. En aquest cas s'ha observat un nivell superior l'esmentat llindar, atès que per l'any 2003 assoleix el 36%. **Cal, doncs, contenir les despeses de personal.**

Estalvi brut: Mesura la capacitat de finançar les despeses corrents amb ingressos corrents. Es calcula com la diferència entre els ingressos corrents (capítols 1 al 5) i les despeses corrents (capítols 1 al 4), i s'expressa com a percentatge dels ingressos corrents liquidats. En principi, no són lògics valors negatius, ja que suposaria que s'estan finançant despeses corrents amb ingressos de capital, considerant-se satisfactoris nivells per sobre del 10%. En el cas de l'Ajuntament de Mont-roig del Camp, el pressupost es troba equilibrat al llarg del període, amb un **valor especialment positiu en el darrer exercici (15 %).**

Estalvi net⁸: Igual que l'estalvi brut, però més restrictiu. En aquest cas, als ingressos corrents els hem de restar les despeses corrents més les amortitzacions de capital (Cap. 9). També s'expressa com a proporció del total d'ingressos corrents, i es considera saludable que es trobi en valors positius per sobre del 5%. Donada la poca importància de l'endeutament a Mont-roig del Camp, l'estalvi net pren valors similars a l'estalvi brut i per tant, amb excepció de l'any 2002, se situa força per sobre de l'esmentat llindar.

Índex de càrrega financera: És el resultat del quocient entre la càrrega financera i els ingressos corrents liquidats de l'exercici anterior. Es recomana que aquest índex es mantingui per sota del 17 %. A Mont-roig del Camp **s'ha mantingut molt per sota d'aquest llindar** en quasi tots els exercicis, al voltant del 5 %.

Índex de tresoreria: És una relació en la qual al numerador hi ha la diferència entre la recaptació líquida i els pagaments realitzats, i en el denominador el conjunt de despeses liquidades. Es considera que la tresoreria està equilibrada amb valors al voltant del 5%, i per sobre d'aquest valor es considera que l'Ajuntament podria utilitzar els excedents per a atendre obligacions compromeses. Per contra, un valor per sota del 5% és indicatiu de que l'entitat disposa de fons escassos per a poder atendre despeses imprevistes. En el cas del pressupost de Mont-roig del Camp, aquest índex mostra una evolució molt variable. **En el darrer exercici l'índex de tresoreria presenta uns resultats satisfactoris** (9,3 %), però en el període 1999-2001 l'índex va prendre valors negatius, atès que les despeses liquidades superaven als ingressos liquidats. Cal evitar aquestes situacions, ja que poden comportar problemes de solvència.

En conclusió, d'acord amb l'observació conjunta d'aquests indicadors, **les finances municipals presenten una estructura força equilibrada**. Ara bé, s'ha considerat adient fer menció de dos aspectes:

- S'han detectat certs **desequilibris relacionats amb la tresoreria** que s'han reconduït en els darrers exercicis. Cal evitar retornar a la situació del període 1999-2001, en què el volum de pagaments era superior a la recaptació.

⁸ Cal puntualitzar que, d'acord amb l'article 64 de la LMFAOS, que modifica diversos articles relatius a l'endeutament net de la Llei 39/1988, de 28 de desembre, LRHL, en el càlcul de la ràtio legal d'estalvi net no s'han d'incloure les obligacions reconegudes derivades de modificacions de crèdit que s'hagin finançat amb romanent líquid de tresoreria.

- **S'aconsella mantenir el model actual de finançament de les inversions, on l'estalvi net sigui la principal font de recursos. De totes maneres el que sí que seria possible és donar més pes al finançament aliè.** Atès que les inversions generen beneficis intemporals, resulta recomanable que el cost del seu finançament es reparteixi de la mateixa manera. Si el finançament de les inversions només es realitza via impostos o taxes, pot donar-se una situació d'inversió subeficient, ja que els ciutadans dedicaran menys recursos dels necessaris a aquelles despeses de les quals ells no en gaudiran íntegrament. Per tant, donat el baix pes de les inversions i l'endeutament de Mont-roig del Camp, des d'un punt de vista estrictament econòmic, es possible donar més pes a l'endeutament com a font de finançament de les inversions, i reduir l'actual nivell de pressió fiscal.

4. Estimació d'ingressos i despeses durant el sexenni 2005-2010

D'acord amb les tendències i les magnituds observades al llarg del període 1998-2003, es preveu que els pressupostos d'ingressos i despeses segueixin l'evolució que es presenta a continuació, tot tenint en compte que s'ha provat d'aplicar un **principi de prudència**. En primer lloc els principals conceptes d'ingrés:

Impost sobre Béns Immobles: El creixement al llarg del període 1998-2003 ha estat moderat (5,5% anual acumulatiu), però molt rellevant com a conseqüència de la gran importància d'aquesta figura. S'ha estimat que el ritme de creixement disminuiria lleugerament i s'ha aplicat una taxa del 4,1 %.

Impost sobre Activitats Econòmiques: El volum d'ingressos per IAE ha davallat amb força en el darrer exercici, com a conseqüència de la reforma en la llei d'hisendes locals. S'ha estimat un creixement quasi nul, del 0,3 %, com a conseqüència de la tendència observada (0,6 % anual acumulatiu).

Impost sobre l'Increment del Valor dels Terrenys de Naturalesa Urbana: la seva evolució mostra un intens creixement (9,2 % anual acumulatiu). S'ha considerat que aquest ritme de creixement no es podria mantenir i per tant, per a realitzar les projeccions s'ha previst una taxa del 4,6 %.

Impost sobre Construccions, Instal·lacions i Obres: És important destacar que pot ser un dels impostos més sensibles a les operacions urbanístiques. Al llarg del període

1998-2003 les taxes de creixement han sigut molt elevades (26,7% anual acumulatiu), i per tant, s'ha considerat adient rebaixar aquest creixement anual fins el 4 %.

Impost sobre Vehicles de Tracció Mecànica: Considerant l'increment generalitzat dels nivells de renda i el parc de vehicles, s'estima un creixement del ingressos per aquest impost del 6,1 % anual, moderadament inferior a l'experimentat durant el període analitzat (9,2 %).

Taxes: És una de les fonts d'ingressos principal de l'Ajuntament, mostrant un creixement que cal remarcar (10 % anual acumulatiu). Aplicant el principi de prudència s'ha estimat que creixerien un 6,6 %.

Transferències corrents: La participació de l'Ajuntament en els ingressos de l'Estat ha crescut un 8,5 % anual acumulatiu. En el proper quinquenni s'ha considerat que creixeria al voltant del 4,2 %.

Ingressos patrimonials: La seva aportació al conjunt del ingressos municipals és quasi irrellevant. En l'estimació s'ha considerat un nivell mínim d'ingressos (45 milers d'euros), atès que el creixement observat pel llarg del període és negatiu (-19,4 %).

En conseqüència, la previsió realitzada en relació a l'evolució dels diferents tipus d'ingressos en el període 2005-2010 ha resultat en les magnituds que es presenten a la taula 6.

TAULA I FIGURA 6: Estimació dels ingressos corrents de l'Ajuntament de Mont-roig del Camp, 2005-2010*

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Impost sobre Béns Immobles	2.369	2.466	2.568	2.673	2.783	2.898
Impost sobre Activitats Econòmiques	246	247	247	248	249	249
Impost sobre l'Inc. del Valor dels Ter.	392	410	429	449	470	491
Impost sobre Const., Instal., i Obres	880	915	951	989	1.029	1.070
IVTM	404	429	455	483	512	544
Taxes	3.388	3.613	3.853	4.109	4.381	4.672
Transferències corrents	2.455	2.559	2.667	2.780	2.898	3.021
Ingressos patrimonials	45	45	45	45	45	45
TOTAL ingressos corrents	10.179	10.684	11.216	11.777	12.367	12.990

*: milers d'euros corrents.

FONT: Elaboració Equip redactor de la Revisió del POUM.

Per als ingressos de capital (alienació d'inversions reals, transferències de capital, actius financers i passius financers) no s'ha realitzat, en principi, cap estimació. En el cas de l'alienació d'inversions, perquè els ingressos per aquest concepte respondran a

la disponibilitat d'actius municipals i a les decisions de l'Ajuntament, que en qualsevol cas tindran un caràcter conjuntural. Per a les transferències de capital s'ha considerat que, donat que normalment es destinen a finançar projectes d'inversió concrets, no seria adequat estimar "a priori" aquest tipus d'ingressos. Finalment, el recurs al crèdit és, per la seva discrecionalitat, difícilment previsible.

D'altra banda l'evolució de les despeses és la que es presenta tot seguit:

Despeses de funcionament: Les despeses de personal i les compres de béns i serveis han crescut moderadament durant tot el període 1998-2003, preveient-se el mateix ritme de creixement (4,2 % i 1,9 % anual acumulatiu respectivament).

Transferències corrents: Donat que s'han assolit nivells importants de despesa per aquest concepte, es considera adequat reduir el ritme de creixement, passant del 9,7 % anual acumulatiu al 8 %⁹.

Càrrega financera: s'ha previst, de manera aproximada i en funció de les operacions de crèdit concertades en els darrers anys, un ritme de creixement inferior a l'observat en el període 1998-2003 corresponent a l'any 2003. S'ha estimat un lleuger creixement del 6 %.

TAULA 7: Estimació de los despeses corrents més amortitzacions de l'Ajuntament

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Despeses de personal	1.763	1.837	1.913	1.971	2.030	2.091
Compres de béns i serveis	2.748	2.801	2.854	2.908	2.964	3.020
Transferències corrents	4.410	4.762	5.143	5.555	5.999	6.479
Càrrega financera	723	766	812	860	912	966
TOTAL despeses corrents	9.644	10.166	10.723	11.295	11.905	12.556

*: milers d'euros corrents.

FONT: Elaboració Equip redactor de la Revisió del POUM.

9 Per a calcular la taxa de creixement anual acumulatiu s'ha obviat el valor de 1998, ja que era molt baix.

5. Previsions de la capacitat d'inversió pressupostària durant el sexenni 2005-2010

L'observació comparada de l'estimació d'ingressos i despeses corrents per al període 2005-2010 mostra **que l'estalvi net no és suficient per a finançar les futures inversions, ja que garanteix aproximadament mig milió d'euros anuals**. Aquest volum de recursos representa per al conjunt del període al voltant de quasi 3 milions en euros de 2003: en relació a aquest aspecte s'han estimat augments de preus del 3% per a 2004 i 2005, del 2 per als anys compresos entre 2006 i 2008, i de l'1,5% per a 2009 i 2010. El detall de la capacitat d'inversió pressupostària per exercici és el que es mostra a continuació en les taules 8 i 9.

És fonamental seguir generant estalvi net, ja que la normativa d'hisendes locals¹⁰ dificulta el recurs al finançament aliè quan aquest és negatiu. Finalment assenyalar que depenent de la conjuntura, pot ser necessari l'alienació d'inversions reals o bé l'entrada del sector privat en el finançament d'una part de la inversió pública, especialment quan aquesta, com pot succeir en determinades infraestructures, ofereixi oportunitats de rendibilitat a la inversió privada.

10 Article 53.1 del Real Decret Legislatiu 2/2004, de 5 de març, pel que s'aprova el text refós de la Llei Reguladora de les Hisendes Locals.

**NOTES A L'EVOLUCIÓ DEL PRESSUPOST DE
L'AJUNTAMENT DE MONT-ROIG DEL CAMP, 2004-2005.**

En primer lloc, per l'exercici 2004, les magnituds pressupostàries estimades s'aproximen molt als ingressos i despeses aprovats. El pressupost presenta una estructura equilibrada, amb capacitat per generar estalvi net. En relació a les estimacions efectuades sobresurt el fort increment dels ingressos en concepte d'impostos indirectes i el creixement de les despeses de personal. El creixement de les darreres rau principalment en un traspàs de personal des de les empreses municipals fins al pressupost de l'Ajuntament mont-roigenc. Pel que fa al fort creixement dels impostos indirectes cal tenir present que és conjuntural, atès que els valors observats en el darrer exercici se surten de les magnituds habituals.

	Previsions inicials	Estimació liquidació 04	Diferència	
IMPOSTOS DIRECTES	3.639,36	3.276,97	362,39	11,06%
IMPOSTOS INDIRECTES	1.607,00	845,75	761,25	90,01%
TAXES I ALTRES INGRESSOS	2.957,79	3.177,17	-219,39	-6,91%
TRANSFERENCIES CORRENTS	2.256,04	2.355,42	-99,38	-4,22%
INGRESSOS PATRIMONIALS	39,81	45,15	-5,34	-11,82%
TOTAL INGRESSOS CORRENTS	10.500,00	9.700,46	799,54	8,24%

	Crèdit inicial	Estimació liquidació 04	Diferència	
DESPESES DE PERSONAL	2.140,82	1.692,71	448	26,47%
DESPESES EN BENS CORRENTS I SERVEIS	2.954,92	2.697,05	258	9,56%
CÀRREGA FINANCERA (CAP 3 i 9)	762,18	682,35	80	11,70%
TRANSFERENCIES CORRENTS	4.642,07	4.083,06	559	13,69%
TOTAL DESPESES CORRENTS	10.500,00	9.155,16	1.345	14,69%

Font: elaboració pròpia a partir de liquidacions 1998-2003 i aprovació inicial pressupost 2004.

Nota: dades en milers d'euros.

Pel que fa a l'exercici 2005 es projecta un gran creixement de les magnituds pressupostàries, que es recolza en l'increment tant dels ingressos corrents (ICIO i sobre tot, taxes i contribucions especials) com dels ingressos no corrents (alienació d'inversions i transferències de capital). A més es projecta un ambiciós pla d'inversions per un valor aproximat de 5'5 milions d'euros.

És el primer exercici en els darrers 6 anys **que les alienacions i les transferències de capital prenen protagonisme** en les finances de Mont-roig del Camp. També **cal fer ressaltar el creixement dels ingressos per ICIO i sobre tot per capítol 3** (taxes i contribucions especials). Per la banda de les despeses s'observa una **política expansiva de personal** (en bona part consisteix en traspàs de personal des de les empreses municipals fins a l'Ajuntament mont-roigenc) **i destaca la quantia del pressupost destinada a inversions.**

En conjunt la situació pressupostària del municipi ha sofert un canvi estructural important per causa de les fortes inversions que es projecten. Cal garantir una bona gestió del patrimoni i **evitar el creixement de la despesa corrent**, atès que una part important del pressupost actual té caràcter extraordinari. També cal destacar la necessitat de **continuar generant estalvi net** a fi de mantenir l'equilibri pressupostari.

	Previsions inicials	Estimació liquidació 05	Diferència	
IMPOSTOS DIRECTES	3.817,74	3.411,81	405,93	11,90%
IMPOSTOS INDIRECTES	1.472,36	879,58	592,78	67,39%
TAXES I ALTRES INGRESSOS	4.706,06	3.388,09	1.317,97	38,90%
TRANSFERENCIES CORRENTS	2.393,26	2.455,11	-61,85	-2,52%
INGRESSOS PATRIMONIALS	50,00	45,15	4,85	10,75%
TOTAL INGRESSOS CORRENTS	12.439,42	10.179,73	2.259,69	22,20%
ALIENACIÓ D'INVERSIONS REALS	2.811,83			
TRANSFERENCIES DE CAPITAL	1.244,75			
TOTAL	16.496,00			

	Crèdit inicial	Estimació liquidació 05	Diferència	
DESPESES DE PERSONAL	2.444,86	1.763,27	682	38,66%
DESPESES EN BENS CORRENTS I SERVEIS	3.369,16	2.748,39	621	22,59%
DESPESES FINANCERES	78,23	723,08	-645	-89,18%
TRANSFERENCIES CORRENTS	4.755,50	4.409,70	346	7,84%
TOTAL DESPESES CORRENTS	10.647,74	9.644,44	1.003	10,40%
INVERSIONS	5.494,21			
PASSIUS FINANCERS	354,05			
TOTAL	16.496,00			

Font: elaboració pròpia a partir de liquidacions 1998-2003 i aprovació inicial pressupost 2005.

Nota: dades en milers d'euros.

TAULA 8: Evolució estimada dels ingressos i despeses municipals, 2005-2010

Any	(a) Ingressos corrents	(b) Despeses corrents + amortitzacions	(b) / (a)	Estalvi net
2005	10.179	9.644	94,7%	535
2006	10.684	10.166	95,2%	518
2007	11.216	10.723	95,6%	493
2008	11.777	11.295	95,9%	482
2009	12.367	11.905	96,3%	463
2010	12.990	12.556	96,7%	434

NOTA: Valors en milers d'euros corrents.

FONT: Elaboració Equip redactor de la Revisió del POUM.

TAULA 9: Capacitat d'inversió total de l'Ajuntament de Mont-roig del Camp, 2005-2010

Any	Capacitat d'inversió (euros corrents)	Capacitat d'inversió (euros constants 2003)
2005	535	504
2006	518	478
2007	493	447
2008	482	428
2009	463	405
2010	434	374
TOTAL 2005-2010	2.924	2.636

NOTA: Valors en milers d'euros.

FONT: Elaboració Equip redactor de la Revisió del POUM.

Annex:

Esquema de finançament del POUM segons el marc normatiu

L'objecte del present annex és suggerir les línies de la inversió urbanística a Catalunya per part de l'Administració de l'Estat, la Generalitat de Catalunya i la Diputació de Tarragona. Les conclusions es fonamenten en un estudi del marc normatiu en el qual es desenvolupen les intervencions d'aquestes institucions.

Hom distingeix els següents sectors d'inversió urbanística:

I. SISTEMES GENERALS:

1. Xarxa viària bàsica
2. Infraestructura de serveis
3. Sistema ferroviari i aeroportuari
4. Espais lliures urbans i metropolitans
5. Equipaments urbans i metropolitans

II. SISTEMES LOCALS:

6. Urbanització
7. Espais lliures locals
8. Equipaments
9. Actuacions immobiliàries públiques
10. Adquisició de sòl i edificis.

Aquesta exploració del marc normatiu constitueix el fonament d'una primera avaluació de quina és la participació probable de cadascun dels nivells institucionals en el finançament d'aquestes infraestructures i equipaments.

A part de les consideracions que es fan, cal tenir en compte la possible intervenció/presència de la UE en els diferents àmbits de l'inversió. És a dir les polítiques de la UE que poden afectar a les competències generals i locals, i en concret, les que donen suport a la inversió urbanística. Els programes que s'encabeixen dins de la *cohesió econòmica i social-política regional, telecomunicacions i societat de la informació, política de transports*, podrien incloure transferències de capital per a dur a terme les accions urbanístiques esmentades.

1.1. Xarxa viària bàsica

1.1.1. Autopistes, autovies i carreteres.

1.1.2.

Entre les diverses atribucions de la Generalitat de Catalunya es troba la competència exclusiva que ostenta en matèria d'ordenació del territori, de carreteres i camins l'itinerari dels quals estigui íntegrament en el territori català. Aquesta competència, però, es troba limitada en dos extrems inclosos en el mateix Estatut d'Autonomia¹¹:

S'exclouen de l'esfera exclusiva de la Generalitat aquelles obres públiques amb la qualificació legal d'interès general per part de l'Estat o la realització de les quals afecti també a una altra Comunitat Autònoma.

L'Estat es reserva la facultat de construir, conservar i explotar noves carreteres, sempre i quan tingui raons d'interès nacional, i podrà dictar normes tècniques sobre construcció i conservació amb caràcter general o raons de defensa nacional a les quals ha d'estar subjecte la Generalitat.

Per tal d'exercir aquesta competència, l'any 1985 el Parlament de Catalunya promulgà la Llei 16/1985, d'onze de juliol, sobre Ordenació de les Carreteres, per tal de sistematitzar el sistema viari català i poder fer plans territorials sectorials que encaminin les diferents actuacions públiques. La Llei classifica les carreteres en tres xarxes, la bàsica (de llarga distància), la comarcal i la local, segons l'àmbit que abasti, i encomana les delimitacions concretes al Pla de Carreteres de Catalunya.

La Llei Municipal catalana -Llei de Catalunya 8/1987, de 15 d'abril, Municipal i de Règim Local de Catalunya-, per la seva banda, determina com a competència pròpia de prestació obligatòria dels Ajuntaments la pavimentació de vies urbanes i la conservació de camins i vies rurals de titularitat pública -arts 63 i 64- i els accessos als nuclis de població -art. 64. No obstant això, aquesta Llei municipal no esmenta les

¹¹ En idèntic sentit, l'Ordre de 7 d'octubre de 1980, donant publicitat al Reial Decret 1943/80 de 31 de juliol sobre traspàs de serveis de l'Estat a la Generalitat en matèria de carreteres.

carreteres ni tan sols com a activitat complementaria a les pròpies d'altres administracions -art. 68.

D'acord amb l'article 1.2 de la Llei de Catalunya 16/85, d'Ordenació de Carreteres, la Generalitat ha d'exercir, en les carreteres que té al seu càrrec o en les que estan a càrrec de l'administració local -és a dir, incloent-hi les de les Diputacions provincials-, les funcions que la legislació atorga a l'Administració de l'Estat. Aquestes funcions hom les troba determinades a la Llei estatal de Carreteres i Camins 25/1988 de 29 de juliol, i són les següents:

- a) Planificar el creixement de les xarxes i construcció de noves vies.
- b) Executar operacions de conservació i manteniment i actuacions de millora de les xarxes existents.
- c) Protegir i gestionar les franges demaniales.

Per tal de finançar la construcció de noves carreteres, autopistes i autovies, la Generalitat té, d'acord amb aquesta Llei estatal de Carreteres, les següents opcions de finançament:

- a) La dotació específica dels seus pressupostos, provinents de les transferències amb aquesta finalitat de l'Administració de l'Estat.
- b) Els recursos de les societats concessionàries, en el cas de gestió indirecta¹².
- c) Les contribucions especials que pugui imposar amb aquesta finalitat, quan de l'execució de les obres se'n derivi un benefici especial per a persones físiques i jurídiques¹³.

El cost de les obres i el preu de les expropiacions es podrà repercutir per aquest procediment amb els següents límits:

- Amb caràcter general, fins al 25 per cent.
- En les vies de servei, fins al 50 per cent.
- En els accessos d'ús específic de determinades finques, establiments o urbanitzacions, fins al 90 per cent.

12 El règim econòmic-financer d'aquesta modalitat és regulat, d'acord amb l'article 18.3 de la Llei estatal de Carreteres 25/1988 en el contracte de gestió o el concert que signin les parts que hi participin.

13 D'acord amb l'article 14 de la Llei estatal de Carreteres, l'augment de valor de determinades finques com a conseqüència de la construcció de la carretera tindrà la consideració de benefici especial.

Òbviament, les funcions descrites per a l'Administració de la Generalitat són aquelles que manté l'Administració de l'Estat en les carreteres, que en el seu dia foren excloses dels traspassos de competències a la Generalitat.

1.1.2. Distribuïdors urbans

Com més amunt s'esmenta, la Llei Municipal de Catalunya estableix com a competència pròpia i obligatòria dels municipis els accessos als nuclis de població.

Per la seva banda la Llei estatal de Carreteres i Camins (Llei 2511988 de 29 de juliol) regula en el seu capítol IV (arts. 36 a 41) les travessies urbanes i les xarxes arterials. Aquesta regulació afecta els trams de carreteres de l'Estat (i per tant supletòriament els de la Generalitat) que passin per sol urbà o bé estiguin inclosos dins una xarxa arterial. Aquesta regulació determina que totes les actuacions en aquests trams s'establiran per acord entre les diferents administracions públiques interessades i de forma coordinada amb el planejament urbanístic vigent, i, per això, la Llei obliga aquestes administracions a utilitzar tots els procediments legalment establerts per tal de garantir la col·laboració i la coherència de les actuacions en matèria d'inversió -article 38.

Respecte a la conservació i explotació dels trams que passin per sol urbà, la mateixa regulació determina que, mentre no adquireixin la condició de vies urbanes, les despeses que comporti l'exercici d'aquestes activitats aniran a càrrec de l'Administració de l'Estat. El mateix és cert, igualment, per a les carreteres de la Generalitat¹⁴.

1.1.3. Estacions d'autobusos interurbans.

¹⁴ Cal esmentar el cas particular dels PAU's que despleguin el planejament en sòl urbanitzable no programat. Els propietaris d'aquest sol, a més de les càrregues urbanístiques, descrites amb caràcter general per a tots els polígons i unitats d'actuació en què s'executi el planejament, son compellits a finançar "les obres exteriors d'infraestructura sobre les quals se suporti l'actuació urbanística" (art. 63 del Reglament de Gestió Urbanística, RD 3288/1978 de 25 d'agost), la qual cosa inclou: xarxes viàries d'enllaç amb els nuclis de població, instal·lació o ampliació de canalitzacions de serveis d'abastament d'aigua, clavegueram i sanejament, estacions depuradores, subministrament d'energia elèctrica i qualsevol altre servei necessari per tal que el sòl sotmès al PAU quedi degudament enllaçat mitjançant aquests sistemes generals amb l'estructura del municipi on es desenvolupi el PAU.

D'acord amb la Llei Municipal de Catalunya, més amunt citada, és competència pròpia, i obligatòria en els municipis amb població superior als 50.000 habitants, el transport col·lectiu urbà de viatgers. Ara bé pel que fa al transport col·lectiu interurbà, aquesta és una activitat que ni tan sols es esmentada en aquesta Llei entre aquelles complementàries de les pròpies d'altres administracions que pot exercir l'administració local¹⁵.

1.1.4. Benzineres

L'article 19 de la Llei estatal 2611988, obliga les administracions titulars de les carreteres, autopistes i autovies a facilitar l'existència de les àrees de servei necessàries. El mateix article fixa com a fórmules d'explotació d'aquestes instal·lacions totes les establertes per a la gestió dels serveis públics en la Llei de Contractes de l'Estat, és a dir gestió directa, empresa mixta i gestió indirecta¹⁶.

1.1.5. Aparcaments

A les competències pròpies dels municipis regulades per la Llei municipal catalana que més amunt s'esmenten i que afecten també aquest sector d'inversió, cal afegir en aquest cas l'ordenació del trànsit de vehicles -art. 63.2 b) de la referida Llei Municipal.

Pel que fa al sòl, cal dir que les dotacions per aquest tipus d'instal·lacions estan contemplades en els annexos als articles 10 i 12 del Reglament de Planejament Urbanístic (RD 2159/1978 de 23 de juny) com a reserves de sòl per a dotacions en plans parcials d'ordenació, amb un establiment de mòduls mínims en sòl per a usos residencials, usos terciaris, i usos industrials amb intensitats diverses.

15 Sobre aquest punt cal aclarir que tampoc l'exclou explícitament, ja que l'article 68 de la Llei Municipal catalana es refereix a les competències d'aquesta naturalesa com a casos particulars, exemplars, d'aquelles que poden ésser aquestes activitats complementàries. El mateix cal dir sobre carreteres.

16 Les dues formes de gestió contemplades en la legislació de contractació pública són la directa i la indirecta (de fet la tercera esmentada en el text, l'empresa mixta, és un cas particular de la primera). En el cas de gestió indirecta, l'article 19.4 de la Llei estatal de carreteres estableix que les condicions d'atorgament de les concessions administratives seran regulades mitjançant un plec de condicions general per a tota la xarxa de l'Administració de l'Estat, i per tant, supletòriament, la Generalitat ha de fer el mateix per a les de la seva pròpia xarxa.

1.2. Infraestructures de serveis

1.2.1. Abastament d'aigua.

La Generalitat de Catalunya té competències pel que fa als aprofitaments hidràulics, les quals es despleguen mitjançant la Llei 17/87, de 13 de juliol, reguladora de l'administració hidràulica de Catalunya. En virtut d'aquesta Llei, la Generalitat assumeix la promoció i execució de les actuacions necessàries per tal de pal·liar els dèficits i desequilibris existents a Catalunya. La Llei crea, com a òrgan de gestió, l'Agència Catalana de l'Aigua, amb, entre d'altres, les següents atribucions:

- Executar i explotar aprofitaments hidràulics i altres obres hidràuliques que no tenen la qualificació legal d'interès general ni afecten una altra comunitat autònoma¹⁷.
- Acomplir la política d'abastament d'aigua sense perjudici de les competències de les administracions locals en aquesta matèria.
- Regular i establir el règim d'auxilis econòmics a corporacions locals i altres entitats.

Per tal d'assolir aquests objectius, l'ACA és dotada amb els recursos obtinguts per a l'aplicació del cànon d'utilització del domini públic hidràulic i del cànon que grava els abocaments autoritzats¹⁸. Posteriorment la Llei 5/90, de 9 de març, d'Infraestructures hidràuliques de Catalunya, ha creat el Cànon d'Infraestructura Hidràulica, com a ingrés específic del règim econòmic i financer de les obres hidràuliques d'infraestructura general i abastament. L'aplicació d'aquests recursos cal fer-la, en virtut d'aquesta Llei, dins un Programa d'Obres Hidràuliques a executar en tot el territori de Catalunya per l'Administració de la Generalitat o per les corporacions locals.

Correspon a l'Agència Catalana de l'Aigua l'elaboració de la Proposta de Programa, en la qual poden participar-hi les entitats locals, i que ha d'aprovar definitivament el Consell Executiu de la Generalitat.

¹⁷ En qualsevol d'aquests dos casos la competència correspondria a l'Estat, en virtut de la Llei 29/85 d'Aigües.

¹⁸ Regulats pels articles 104 i 105 de la Llei d'Aigües de l'Estat. Vid. supra n.9.

Les despeses d'inversió i les financeres derivades de les obres incloses en el Programa d'Obres Hidràuliques s'han de distribuir entre l'ACA, les entitats locals i els organismes afectats, d'acord amb allò que estableixi el mateix Programa. No obstant això, la Llei regula amb caràcter general quina ha de ser la participació de cada administració segons el tipus d'obra:

- Obres d'infraestructura general que afectin una conca hidrogràfica o un àmbit territorial d'aquesta, amb beneficis generals: 100% l'ACA.
- Obres d'infraestructura d'abastament en alta d'àmbit municipal o supramunicipal: 50% l'ACA i 50% les entitats locals¹⁹.
- Obres d'endegament de lleres públiques i defensa dels marges: un 25% l'entitat local afectada, com a mínim.
- Col·lectors d'aigües pluvials a l'interior de les poblacions: 75% l'entitat local.
- Obres i instal·lacions de distribució municipal d'aigua en baixa: 100% l'entitat local²⁰.

En virtut de l'article 20 de la Llei més amunt esmentada d'infraestructures hidràuliques, la participació de les entitats locals en el finançament de les obres incloses en el Programa d'Infraestructures Hidràuliques pot ser finançada mitjançant un recàrrec local sobre el cànon d'infraestructures hidràuliques.

1.2.2. Sanejament

En exercici de les competències atribuïdes a la Generalitat de Catalunya en matèria de sanejament d'aigües residuals, la Llei de Catalunya 5/1981, de 4 de juny, crea la Junta de Sanejament, organisme de caràcter administratiu adscrit al Departament de Política Territorial i Obres Públiques, a la qual correspon la planificació, execució i

19 Veure n.4 en relació al cas particular dels PAU's.

20 l'artícle 59.1 c) del Reglament de Gestió Urbanística (RD 3288/1978, de 25 d'agost), estipula com a càrregues urbanístiques específiques dels propietaris del sòl dels polígons o unitats d'actuació en què s'executi el planejament, el finançament de les obres necessàries per al proveïment d'aigua, on s'inclouen les obres de captació quan siguin necessàries, la construcció de la xarxa per a la distribució en baixa, les instal·lacions de rec i els hidrants contra incendis que hi estiguin connectats.
En obres de reurbanització, aquestes infraestructures poden finançar-se parcialment (amb un màxim d'un 90%), amb càrrec a contribucions especials, d'acord amb allò que preveuen els articles 28 a 31 de la Llei estatal 39/1988 de 28 de desembre, reguladora de les Hisendes Locals.

explotació de les infraestructures d'evacuació i tractament d'aigües residuals, estacions depuradores i emissaris submarins.

D'acord amb els articles 5 i 6 de la referida Llei de Sanejament, el finançament de les obres i les instal·lacions referides a aquests àmbits materials ha de provenir dels recursos generats per l'aplicació a les tarifes de proveïment d'aigua del cànon de sanejament.

Els recursos financers així generats s'han d'aplicar a la construcció de les infraestructures de sanejament mitjançant plans i projectes de sanejament aprovats pel Consell Executiu de la Generalitat²¹.

Les clavegueres i el tractament d'aigües residuals és competència pròpia dels municipis, d'acord amb l'article 63 I) de la Llei Municipal i de Règim Local de Catalunya, essent el servei de clavegueram de prestació obligatòria per a tots els municipis, amb independència del seu volum de població²².

Així, la Llei de Sanejament, en el seu article 2.3 recull les següents atribucions dels ens locals:

- a) Constitució d'organismes de gestió.
- b) Promoció i redacció dels plans i projectes de sanejament.
- c) Execució de les obres de sanejament.
- b) Prestació del servei.

La promoció i redacció dels plans i projectes de sanejament s'hauran d'adaptar, d'acord amb l'article 8.2 a) de la Llei de Sanejament, a les directrius que determini la Junta de Sanejament, i serà preceptiu, però no vinculant, l'informe favorable de la

21 Veure n. 4 per al cas particular dels PAU's.

22 l'article 59.11) del citat Reglament de Gestió Urbanística contempla també com a càrrega urbanística dels propietaris del sòl dels polígons i unitats d'actuació on s'executi el planejament, el finançament de les obres de sanejament, que reglamentàriament comprenen: col·lectors generals i parcials, escomeses de la xarxa de clavegueram, embornals i proteccions de les canonades, i estacions depuradores en la part que hi participi el polígon o la unitat d'actuació.

Per altra banda, el Decret 54/1986 regula les ajudes i subvencions de la Junta de Sanejament pels diferents conceptes en aquest tipus d'infraestructures.

Finalment assenyalar que en obres de reurbanització aquest tipus d'infraestructures poden finançar-se parcialment (amb un màxim d'un 90%) amb càrrec a contribucions especials, a l'empara d'allò que preveuen els articles 28, 29, 30, i 31 de la Llei estatal 39/1988, de 28 de desembre, reguladora de les Hisendes locals.

Junta per tal que puguin ésser aprovats pel Consell Executiu i accedir així al règim econòmic i financer regulat per aquesta Llei²³.

1.2.3. Distribució d'energia

Com a norma genèrica les companyies concessionàries d'aquests serveis han de finançar, per raó de llur relació contractual amb l'administració atorgant, les obres necessàries per a la prestació del servei. Poden, no obstant això, citar-se alguns casos particulars en els quals el finançament d'aquestes instal·lacions és sotmès a regulació específica:

- Pel que fa a la distribució en baixa, aquesta suposa una càrrega urbanística d'aquells polígons i unitats d'actuació en què es desenvolupi el planejament -art. 59.1 d) del Reglament de Gestió Urbanística, RD 3288/1978 de 25 d'agost.
- La xarxa de distribució en alta només pot suposar una càrrega urbanística en el cas dels sectors en què es despleguin programes d'actuació urbanística de sòl urbanitzable no programat (vegl's n.4).
- En el cas de galeries de serveis, la Llei Reguladora de les Hisendes Locals, en el seu article 30.1 c), preveu la possibilitat que l'administració actuant financii parcialment aquesta construcció -amb un màxim d'un 90%- amb càrrec a contribucions especials, els subjectes passius de les quals serien les empreses subministradores que les hagin d'utilitzar –podent-se fixar l'obligació de fer-ho en la figura de planejament-, distribuint-se les quotes en proporció a l'espai reservat per a cada companyia, o en proporció a la secció de la galeria, encara que no les utilitzin immediatament (art. 32.1. c) de la Llei reguladora de les Hisendes Locals)²⁴.

23 Aquest règim econòmic i financer és parcialment modificat per la Llei 17/87, reguladora de l'Administració hidràulica de Catalunya. Les modificacions introduïdes no alteren substancialment el marc general fixat per la Llei 5/81, per bé que precisa algunes qüestions. En particular, cal indicar la introducció d'una modalitat especial de finançament de les inversions destinades a la construcció d'instal·lacions de tractament o d'evacuació per atendre un focus contaminant concret, produït per un subjecte passiu determinat. En aquest cas, pot substituir-se el cànon de sanejament per una exacció anual equivalent al 4% del valor total actualitzat de les instal·lacions, més el total de les seves despeses de manteniment i conservació. Els dos textos legislatius han estat refosos en el Decret.Legislatiu 1/1988.

24 Vegl's J Pinyol et alia, Estudi Econòmic i Financer del Pla Especial de Galerías de Serveis de Barcelona (1989).

1.2.4. Telefonia, gas, fibra òptica i cablejat coaxial

Aquests serveis no són expressament esmentats com a càrrega urbanística en el Reglament de Gestió Urbanística més amunt citat, per bé que tampoc els exclou.

Pel que fa a les galeries de servei, el règim econòmic i financer que s'esmenta per a les elèctriques és d'aplicació en la mesura que siguin usuaris d'aquests serveis, i les condicions de participació són les mateixes que se citen en aquest punt²⁵.

1.2.5. Instal·lacions contra incendis

La protecció civil i la prevenció i l'extinció d'incendis constitueix una competència pròpia dels municipis, d'acord amb l'article 63.2 c) de la Llei Municipal catalana, i és un servei de prestació obligatòria en els municipis de població superior a 20.000 habitants.

Els hidrants contra incendis -vegi's la secció que tracta l'abastament d'aigua- constitueixen una càrrega urbanística que ha de satisfer la propietat del sòl dels polígons i unitats d'actuació en què s'executi el planejament.

Per la seva banda, la Llei reguladora de les Hisendes Locals contempla les instal·lacions d'extinció d'incendis com a cas particular de les obres finançables per contribucions especials, en el qual un dels subjectes passius d'aquestes contribucions poden ser les companyies d'assegurances que operin en el terme i ofereixen pòlisses contra incendis.

1.3. Sistema ferroviari i aeroportuari

1.3.1. Ferrocarrils

D'acord amb l'article 9.15 de l'Estatut d'Autonomia, la Generalitat de Catalunya ostenta competència exclusiva en matèria de ferrocarrils. D'altra banda, l'article 119

²⁵ Cal esmentar que existeix una via de finançament específica d'algunes de las actuacions compreses en aquest àmbit per via dels programes comunitaris específics amb càrrec als fons estructurals de la Comunitat. Vegi's, en particular els reglaments de la CEE 1787/1984 de 19 de juny, i 3301/1986 de 27 d'octubre.

del mateix text legislatiu assigna a la Generalitat l'execució de la legislació de l'Estat en matèria d'ordenació del transport de viatgers i mercaderies amb origen i destinació dins del territori de Catalunya, tot i que circulin sobre estructures de titularitat estatal.

1.3.2. Aeroports

L'article 149.1., apartat 20 de la Constitució Espanyola reserva a l'Administració de l'Estat la competència exclusiva en matèria d'aeroports d'interès general, control de l'espai aeri i l'ordenació del trànsit i el transport aeri. Aquesta reserva limita substancialment les competències que la Generalitat ostenta en matèria d'aeroports en virtut de l'article 9.15 de l'Estatut d'Autonomia.

1.4. Espais lliures urbans i territorials

Les cessions de sòl per a dotacions del sistema d'espais lliures d'ús i domini públic constitueix una càrrega urbanística que han de satisfer -d'acord amb les determinacions del planejament- els propietaris del sòl urbà no consolidat i de sòl urbanitzable delimitat (arts. 44 i 45 de la Llei 2/2002).

1.4.1. Espais naturals

La Llei catalana 12/85, de 13 de juny, d'espais naturals, desenvolupa l'exercici de diverses competències que l'Estatut d'Autonomia confereix a la Generalitat, exclusives o en el marc de la legislació bàsica de l'Estat, per tal de protegir el medi ambient i ordenar el territori de manera equilibrada.

L'Administració de la Generalitat ha de prendre les mesures procedents per a l'elaboració i actualització dels estudis del medi natural, tot formulant Plans especials per a la protecció del medi natural o paisatge²⁶.

L'article 30.1 de l'esmentada Llei faculta a la Generalitat per atorgar ajuts tècnics i financers per a la gestió dels espais naturals promoguts per les entitats locals, tot concertant els convenis corresponents entre ambdues Administracions.

Aquests ajuts tècnics i financers s'encaminaran cap a una de les finalitats següents (art.30.2):

- Creació d'infraestructures per assolir nivells de serveis i equipaments adequats.
- Millora de les activitats tradicionals i foment d'altres compatibles amb el manteniment dels valors ambientals.
- Estimular les iniciatives culturals, científiques i recreatives autòctones.

1.4.2. Camins rurals

La conservació de camins i vies rurals constitueix una competència pròpia del municipi (art. 63. 2. d) de la Llei Municipal Catalana.

En tant que servituds de pas, l'obligació de conservació d'aquells camins d'ús veïnal que discorren per sòl privat està regulada pels articles 537 a 604 del Codi Civil.

1.5. Equipaments urbans

1.5.1. Equipaments educatius universitaris

L'Estatut d'Autonomia de Catalunya, en el seu article 15, estableix la competència de la Generalitat en matèria d'ensenyament, establint que és competència plena de la

²⁶ La Llei Municipal Catalana, per la seva banda, prescriu en el seu article 62.2.c) que els parcs i jardins s'inclouen dins la competència plena dels municipis. Aquells Ajuntaments amb població superior als 5.000 habitants estaran obligats a garantir el servei de parcs públics.

Generalitat la regulació i administració de l'ensenyament en tota la seva extensió, nivells i graus, modalitats i especialitats.

Pel que fa als equipaments educatius universitaris, aquest àmbit material d'actuació és regulat, d'acord amb l'article 27 de la Constitució i amb l'article 15 de l'Estatut d'Autonomia, per la Llei Orgànica 11/83, de 25 d'agost, de Reforma Universitària, i en conseqüència les inversions i el finançament dels equipaments educatius universitaris estan sotmesos a aquest marc normatiu.

Pel que fa a la creació de noves universitats, ja siguin públiques o privades²⁷, la Llei de Reforma Universitària estableix que aquesta cal fer-la per Llei, ja sigui del Parlament de Catalunya, ja sigui per Llei de les Corts Generals, a petició del Govern Central, amb l'acord de la Generalitat.

La creació i supressió de facultats, escoles universitàries, i escoles tècniques superiors serà acordada per la Generalitat, a proposta de la Universitat, i amb l'informe favorable del Consell d'Universitats.

Tret d'aquestes facultats que la Llei reserva a l'administració de l'Estat o de la Generalitat, la resta d'actuacions són regulades pels Estatuts de cada universitat, en aplicació del principi d'autonomia universitària.

1.5.2. Equipaments esportius

D'acord amb l'article 9.29 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya, la Generalitat té la competència exclusiva en matèria de regulació de les activitats esportives. En desplegament d'aquesta competència es promulga la Llei de Catalunya 8/1,988 de 7 d'abril sobre l'esport.

Segons l'article 38.1 de la Llei de l'Esport, correspon als municipis, entre altres, les següents atribucions:

²⁷ Per a les públiques, art. 5.1 de la Llei de Reforma Universitària, i per a les privades, art. 57 de la mateixa Llei Orgànica.

- a) Promoure les activitats esportives en el seu terme municipal, especialment les adreçades a l'àmbit escolar.
- b) Construir, ampliar i millorar les instal·lacions en llur terme municipal.
- c) Vetllar pel compliment de les previsions urbanístiques sobre reserves d'espais i qualificacions de zona per a la pràctica de l'esport i l'emplaçament d'equipaments esportius.

L'apartat segon del mateix article preveu que en els municipis de més de 5000 habitants els ajuntaments han de garantir l'existència d'instal·lacions esportives d'ús públic²⁸.

La Llei de l'Esport preveu addicionalment, en el seu article 62, que "Per tal d'assegurar l'existència d'una xarxa equilibrada d'instal·lacions esportives, pertoca a la Generalitat formular un programa d'inversions per a col·laborar amb els municipis i les comarques en l'atorgament de subvencions destinades de manera exclusiva a la construcció, l'ampliació i la millora d'instal·lacions esportives de caràcter local. Aquest programa s'ha de distribuir territorialment per comarques i ha d'incloure en tots els casos els recursos econòmics transferits de les diputacions a la Generalitat", tal com la mateixa Llei, en la disposició addicional segona, regula el traspàs de competències de les diputacions provincials a la Generalitat en matèria d'activitat física i d'esport, cosa que comporta el traspàs de mitjans materials i personal.

El programa d'inversions s'ha de fer, tal com regula l'article 50 i ss. de la Llei de l'Esport, d'acord amb les previsions d'un Pla Director i programes d'actuació aprovats per la Generalitat, que determinen la localització geogràfica de les instal·lacions i equipaments i les tipologies tècniques esportives, així com les etapes necessàries per a la seva execució.

Per bé que, com més amunt s'exposa, la Generalitat ostenta competència exclusiva en matèria esportiva, cal fer esment al finançament que en certs casos pot provenir dels fons del Consejo Superior de Deportes, que és un organisme autònom de caràcter administratiu del Ministeri de Cultura, creat pel Decret 22581/1977 de 27 d'agost, de denominació, estructura orgànica i funcions del Ministeri de Cultura, a

²⁸ En idèntic sentit, la Llei Municipal i de Règim Local de Catalunya, en el seu article 63.2 n), determina com a competència pròpia dels municipis les activitats i instal·lacions esportives. Ara bé, a diferència de la Llei de l'Esport, la Llei Municipal, en el seu article 64 c) fixa l'obligatorietat de prestar el servei a partir de 20.000 habitants.

l'empara de la Llei de Règim Jurídic de les Entitats Estatals Autònomes de caràcter administratiu. Les competències d'aquest Organisme Autònom estan regulades pel Decret 2960/1978, de 3 de novembre, regulador del Consejo Superior de Deportes, i són, entre altres, les següents (art. 2 de l'esmentat Decret 2960/1978):

- Planificar, des d'un punt de vista econòmic i financer, tota l'activitat pública relacionada amb l'esport.
- Aprovar els pressupostos de totes les federacions i clubs esportius, tot podent verificar l'activitat inversora d'aquestes entitats.
- Ajudar econòmicament, mitjançant subvencions i préstecs, a les entitats públiques o privades en aquelles iniciatives pròpies del seu àmbit material d'actuació.
- Fomentar la construcció d'instal·lacions esportives en tot el territori de l'Estat, finançant-les mitjançant subvencions, préstecs o inversions directes.

Per tal de finançar les seves activitats, el Decret 2960/1978, en el seu art. 3, dota el Consejo Superior de Deportes dels següents recursos econòmics:

- Les transferències que anualment es fixin en els Pressupostos de l'Estat.
- Una participació d'un 22% en la recaptació íntegra de les travesses que tinguin llur origen en l'activitat esportiva.
- Una quota fixa sobre les entrades i abonaments a tots els actes i espectacles de caràcter esportiu, un percentatge fix sobre les quantitats percebudes per les entitats esportives per les retransmissions per TV i ràdio dels actes i espectacles esportius, i una part fixa sobre els ingressos dels esportistes professionals, i finalment una part fixa sobre les quotes dels socis dels clubs i entitats esportives.

1.5.3. Equipaments sanitaris (hospitals)

La Llei de Catalunya 12/1983, de 14 de juliol, en desplegament de les competències que l'Estatut d'Autonomia atribueix a la Generalitat en matèria de sanitat, crea l'Institut Català de la Salut (ICS) com a entitat gestora amb les següents atribucions:

- a) Els serveis i prestacions sanitaris de la Seguretat Social.
- b) Els serveis i prestacions sanitaris de la Generalitat.

- c) Les activitats que determinin els plans d'actuació sanitària.

En el seu article 3.2, la referida Llei diu que "la gestió de l'ICS s'ha de fer mitjançant els centres i les unitats que es determinin, d'acord amb el principi d'autonomia administrativa i de desconcentració dels serveis en les diverses àrees territorials i funcionals, les quals han de tenir en compte l'ordenació territorial de Catalunya". Igualment, "l'ICS ha de promoure l'establiment d'acords, concerts, convenis o fórmules de gestió integrada o compartida amb l'administració local".

No és aquesta una competència pròpia del municipi, d'acord amb la Llei Municipal i de Règim Local de Catalunya, per bé que l'administració local pot, d'acord amb l'article 68 e) d'aquesta Llei, exercir activitats complementàries en l'àmbit de la sanitat per a la gestió dels seus interessos.

El Reial Decret 1949/80, de 31 de juliol, sobre traspàs de serveis de l'Estat a la Generalitat de Catalunya en matèria de sanitat i assistència social, estableix el traspàs dels centres i serveis de l'administració institucional de la Sanitat a Catalunya, i en particular, els centres assistencials hospitalaris. En virtut de la Llei de Catalunya 12/83, correspon a l'ICS la titularitat i la gestió d'aquests centres.

Pel que fa als centres que no són titularitat de l'ICS, la Llei d'Administració institucional de la Sanitat, en el seu article 3.2, preveu que, per tal d'assegurar la millor coordinació i el compliment dels objectius sanitaris, l'ICS ha de promoure acords, concerts, convenis, o fórmules de gestió integrada o compartida amb l'administració local i altres entitats públiques, i amb entitats privades, especialment amb aquelles sense ànim de lucre.

1.5.4. Equipaments socioculturals

D'acord amb l'article 9, números 4 i 6 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya, correspon a la Generalitat de Catalunya la competència exclusiva en matèria de cultura. En el desplegament legislatiu d'aquesta competència, el Parlament de Catalunya ha aprovat diverses lleis per tal de fixar l'ordenament jurídic de l'exercici d'aquesta competència. En particular, i en relació a la inversió destinada a la

construcció d'equipaments de caràcter sociocultural, han estat promulgades les lleis 3/1981, de Biblioteques, 10/1981, de creació de l'Institut Català de Serveis a la Joventut, i la 6/1985, d'Arxius.

1.5.4.1. Biblioteques

L'article 8 de la Llei de Catalunya 3/1981, de 22 d'abril, de Biblioteques, estableix que "La Generalitat de Catalunya ha d'establir convenis amb els municipis de més de 5.000 habitants per tal de crear i mantenir biblioteques obertes al públic", i, addicionalment, que "La Generalitat de Catalunya ha de vetllar perquè en les ciutats de més de 30.000 habitants s'estableixin serveis bibliotecaris descentralitzats". L'article 9 de la mateixa Llei preveu que "en el Pressupost de la Generalitat s'han de consignar les partides destinades a la creació, el manteniment i l'ajut de biblioteques".

Per altra banda, la Llei 7/1985, de 2 d'abril, Reguladora de les bases del règim local, i la Llei de Catalunya 8/1987, de 15 d'abril, Municipal i de Règim Local de Catalunya, preveuen en els seus articles 26 i 64 respectivament, l'obligació dels municipis de més de 5.000 habitants de prestar el servei de biblioteca pública. La legislació estatal preveu addicionalment l'obligació afegida de la Diputació provincial en tractar-se d'un servei mínim obligatori del municipi, en el cas que aquest no el prestés, o bé ho fes de forma deficient en relació als estàndards establerts per la legislació²⁹.

Ara bé, la Llei Municipal i de Règim Local de Catalunya assigna a la Comarca aquesta obligació suplementària³⁰.

29 Arts. 26.3 i 36 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, Reguladora de les bases del règim local, i art. 30 del Text refós de les disposicions legals vigents en matèria de Règim local (RD. 781/1986 de 18 d'abril).

30 Art. 65.2 de la Llei 8/1,987 de 15 d'abril, Municipal i de Règim Local de Catalunya. Per altra part, la Llei de Catalunya 5/1,987, de 4 d'abril, del Règim provisional de les competències de les Diputacions provincials esmenta aquesta obligació supletòria, com a competència provisional.

1.5.4.2. Instal·lacions i centres de serveis a la joventut

El RD. 1667/1980, de 31 de juliol, transferia a la Generalitat de Catalunya les competències, serveis i instal·lacions del "Instituto de la Juventud". El 2 de desembre de 1981 hom promulgà la Llei de Catalunya de creació de l'Institut Català de Serveis a la Joventut, el qual, d'acord amb l'article 2 d'aquesta Llei, té com a àmbit material de competència, entre d'altres., "la planificació, l'execució de la gestió, l'explotació, la creació i el manteniment dels recursos, instal·lacions, residències, cases juvenils, campaments i centres en general de la Generalitat de Catalunya al servei de la joventut", i "l'establiment de convenis i concerts amb institucions públiques i privades per a la creació, la promoció i la coordinació de serveis destinats a la joventut".

La Llei Municipal i de Règim local de Catalunya no preveu la creació d'aquest tipus de centres com a competència pròpia dels municipis, per bé que en el seu article 68 estableix que el municipi pot exercir activitats complementàries de les pròpies d'altres administracions públiques, i en particular esmenta aquesta en 'epígraf b). En conseqüència cal entendre que el marc normatiu estableix tres vies alternatives de finançament d'aquest tipus d'equipaments:

1. Directament a través dels pressupostos de l'Institut Català de Serveis a la Joventut.
2. Per via de conveni entre el municipi i l'esmentat Institut.
3. Directament a través dels pressupostos municipals.

1 5.4.3. Arxius

L'Estatut d'Autonomia de Catalunya, en el seu article 9, atorga competències exclusives a la Generalitat de Catalunya en matèria de conservació i difusió del patrimoni documental. Per tal de desplegar aquesta competència, hom promulgà la Llei de Catalunya 6/1985, de 26 d'abril, d'Arxius. En virtut d'aquesta Llei es crea la xarxa d'arxius històrics comarcals, depenent del Departament de Cultura de la Generalitat. D'acord amb l'article 8 d'aquesta Llei, aquest Departament "ha de promoure la creació d'un arxiu històric a cada comarca, el qual ha de tenir categoria d'arxiu històric comarcal. Si les necessitats d'organització ho exigeixen, pot també

crear en una comarca més d'un arxiu comarcal en poblacions altres que aquella on radica l'arxiu".

De manera similar al que succeeix en el cas dels equipaments socioculturals al servei de la joventut, els arxius no són competència pròpia municipal d'acord amb la Llei Municipal i de Règim Local de Catalunya, per bé que d'acord amb l'article 68 d'aquesta Llei, constitueixen una activitat complementària i potestativa.

1.5.4.4. Altres centres

Pel que fa a altres tipus de centres (auditoris, teatres, centres cívics, casals d'avis, etc.) no existeix legislació específica del Parlament de Catalunya que ordeni les actuacions de l'administració en la construcció i finançament d'aquests equipaments socioculturals.

Això no obstant, com més avall es mostra, en diferents convocatòries dels plans de cooperació a les actuacions inversores de l'administració municipal, s'ha inclòs la possibilitat de finançament parcial d'aquests equipaments mitjançant subvencions amb càrrec a aquests fons de cooperació, tant els gestionats per la Diputació de Girona com els gestionats per la Generalitat de Catalunya i els consells comarcals.

1.5.5. Abastaments (mercats)

La Llei Municipal de Catalunya, en el seu article 63.2 g) contempla els abastaments, escorxadors, fires, mercats i la defensa dels consumidors i usuaris com a competència pròpia dels municipis. Per altra banda, en els municipis amb població superior a 5.000 habitants, l'Ajuntament ha de prestar obligatòriament el servei de mercat municipal. Per tal de prestar aquest servei poden acollir-se a les modalitats de gestió previstes en els articles 230 a 255 de la Llei Municipal de Catalunya³¹.

³¹ Els serveis públics locals es poden gestionar directament o indirecta (art. 233 de la Llei Municipal Catalana). La gestió directa pot adoptar les formes de gestió pel mateix ens locals, organisme autònom, o societat mercantil de capital íntegrament públic, mentre que la gestió indirecta pot fer-se mitjançant concessió administrativa, gestió interessada, concert, arrendament o societat mercantil o cooperativa amb capital social mixt.

El planejament general ha de preveure les reserves de sòl necessàries per als equipaments comercials de caràcter públic. L'administració actuant pot elaborar plans especials per a executar els equipaments comercials públics, que poden desplegar programes municipals d'orientació d'equipaments comercials. D'altra banda, la Llei 17/2000, de 29 de setembre, d'Equipaments Comercials i el Decret 346/2001, de 24 de setembre, que desplega la Llei esmentada, conceben els equipaments comercials com el conjunt de l'oferta comercial existent en un municipi i el procediment de concessió de les llicències municipals i de la llicència comercial pels grans establiments comercials com un mitjà per assolir-ne la reforma i la modernització dins d'un marc de llibertat d'empresa en competència lliure i lleial.

La Llei 17/2000 en l'article 11 i concordants, estableixen els objectius i determinacions del Pla territorial d'equipaments comercials (PTSEC), el qual es redacta més tard i s'aprova en el Decret 11/2001, de 24 de juliol.

Finalment, un Pla d'Ordenació d'Equipaments comercials (POEC) permetria realitzar a nivell municipal, pot establir un model molt acurat a Mont-roig del Camp.

1.5.6. Escorxadors

Es tracta d'una competència pròpia del municipi, d'acord amb l'article 63. 2. g) de la Llei Municipal Catalana, i és un servei de prestació obligatòria en municipis de més de 20.000 habitants -art. 64 c) de la mateixa Llei.

1.5.7. Equipaments administratius

1.5.7.1. Administració de justícia

L'article 18 de l'Estatut d'Autonomia estableix que corresponen a la Generalitat, entre altres, les següents atribucions en matèria d'administració de justícia:

- Exercir totes les facultats que la Llei Orgànica del Poder Judicial reconeix al Govern de l'Estat.

- Fixar la delimitació de les demarcacions territorials dels òrgans jurisdiccionals a Catalunya i la localització de llur capitalitat.
- Coadjuvar en l'organització dels tribunals consuetudinaris i tradicionals i en la instal·lació dels jutjats.

D'acord amb l'article 37.1 de la Llei Orgànica 6/85, d'u de juliol, del Poder Judicial, correspon al govern de l'Estat -i, per tant, d'acord amb allò que fixa l'Estatut, a Catalunya, a la Generalitat-, subministrar als jutjats i tribunals els mitjans necessaris per al desenvolupament de la seva funció. Els recursos que es destinin a aquesta finalitat hauran de ser objecte d'un Programa Anual que, previ informe favorable del Consell del Poder Judicial, caldrà que sigui aprovat pel Parlament de Catalunya (art. 37.4).

1.5.7.2. Altres centres administratius

Són igualment competència de la Generalitat altres centres que poden considerar-se de caràcter administratiu. Entre d'altres, poden citar-se els següents:

- La Generalitat ostenta competència exclusiva en matèria d'establiment i ordenació de centres de contractació de mercaderies i valors (art. 9.20 de l'Estatut d'Autonomia).
- La Generalitat participarà en la fixació de les demarcacions corresponents als registres de la propietat i als registres mercantils (art. 24 de l'Estatut d'Autonomia).
- Institucions públiques de protecció i tutela de menors (art 9.28 del mateix text legislatiu).
- La Generalitat ostenta també competència exclusiva en matèria de cambres de la propietat, i cambres de comerç.

1.5.8. Serveis urbans de seguretat i neteja

1.5.8.1. Parcs de bombers

La protecció civil, la prevenció i l'extinció d'incendis és una competència pròpia dels municipis, d'acord amb l'article 63.2. c) de la Llei Municipal Catalana, i de prestació obligatòria en els municipis de més de 20.000 habitants -art 64 c) de la mateixa Llei.

1.5.8.2. Instal·lacions de recollida i eliminació de residus

La Llei Municipal Catalana estableix com a competència pròpia dels municipis, en el seu article 63.2. 1), la recollida i el tractament de residus. La recollida de residus és un servei de prestació obligatòria per a tots els municipis, i llur tractament és un servei de prestació obligatòria per als municipis de més de 5.000 habitants.

Pel que fa a residus industrials, segons les competències que l'Estatut atorga a la Generalitat en el marc de la legislació bàsica de l'Estat en matèria de protecció del medi, es dicta la Llei 6/83, de 7 d'abril, sobre residus industrials.

D'acord amb la Llei de Catalunya primerament anotada i el seu article 13, els municipis han d'assegurar que la recollida, el transport i el tractament dels residus industrials, que es generin en llur terme municipal, s'efectuïn en les condicions adequades. L'apartat segon del mateix article commina la

Generalitat a col·laborar amb les entitats locals en el desenvolupament i execució dels plans o projectes relacionats amb el tractament dels residus. Aquesta col·laboració és especificada dins la mateixa Llei i es concreta tant en ajudes tècniques per a la redacció d'estudis i projectes, com subrogant-se en la competència municipal a sol·licitud del municipi.

Tota activitat de tractament de residus, estarà sota la directa vigilància de la Junta de Residus, organisme creat per aquesta Llei, de caràcter administratiu, al qual li

correspon la planificació, promoció, organització i supervisió de totes les actuacions relacionades amb residus industrials.

1.5.8.3. Instal·lacions de protecció del medi ambient atmosfèric

La Llei Municipal Catalana preveu, en el seu article 63.2 f) que la protecció del medi ambient constitueix una competència pròpia del municipi. La mateixa Llei declara la protecció del medi com a servei de prestació obligatòria en aquells municipis de població superior a 50.000 habitants.

L'any 1983, la Generalitat, exercint les competències atribuïdes per l'Estatut i d'acord amb la legislació bàsica de l'Estat, promulgà la Llei 22/83, de 2 de novembre, de protecció de l'ambient atmosfèric, en la que s'estableixen els instruments i procediments que hom considera necessaris en la lluita contra la contaminació atmosfèrica.

Per tal de coordinar eficaçment aquesta lluita, la Generalitat establirà per a cada cas un pla d'actuació especial. Els Ajuntaments que per aquest motiu es trobin en la necessitat de realitzar despeses addicionals (art. 14.2), es podran beneficiar de les subvencions i ajudes fixades amb caràcter general³².

En virtut de la Llei catalana es crea el Fons de protecció de l'ambient atmosfèric, una de les finalitats del qual és subvencionar instal·lacions que permetin disminuir els nivells d'emissió de contaminants. Aquest Fons es dota principalment amb l'import de les sancions imposades per la Generalitat de Catalunya en aplicació d'aquesta Llei. Aquestes subvencions hauran de ser acordades pel Consell Executiu, d'acord amb allò que preveu l'article 14 més amunt comentat.

Per altra banda, la Llei de Catalunya 7/1987 estableix en el seu article 6.2 que el Pla Territorial Parcial de la connurbació de Barcelona ha de contenir les mesures que s'hagin d'adoptar en defensa del medi ambient. També preveu, per al finançament

³² L'apartat tercer del mateix article especifica que aquestes subvencions i ajuts es podran aplicar sense perjudici d'altres beneficis que el govern de l'Estat pot aplicar en virtut de la Llei 38/72, de 22 de desembre, sobre Protecció de l'ambient atmosfèric, per bé que en cap cas la suma de les subvencions i ajuts superaran el cost total de les noves instal·lacions.

d'aquestes intervencions, la possibilitat d'establir fórmules de cooperació i col·laboració entre les administracions públiques interessades -art. 8 de la mateixa Llei.

1.5.9. Cementiris i serveis funeraris

Aquest àmbit constitueix una competència pròpia dels municipis -art. 63.2. j) de la Llei Municipal Catalana--, i un servei de prestació obligatòria per a tots els municipis -art. 64 a) de la mateixa Llei. Per a l'exercici dels serveis públics locals, els municipis poden acollir-se a les modalitats de gestió que més amunt es descriuen, d'acord amb allò que preveu la Llei Municipal Catalana.

Pel que fa al sòl, malgrat la legislació urbanística no contempla específicament la reserva d'espai per a dotacions de sòl amb aquesta finalitat, el Reglament de Policia Sanitària Mortuòria de 20 de juliol de 1974, en el seu article 46, preveu expressament aquesta necessitat, que inclou tant els dipòsits funeraris com els cementiris i serveis auxiliars.

1.6. Obres d'urbanització

1.6.1. Obres d'urbanització

Les obres d'urbanització constitueixen una càrrega urbanística dels propietaris del sòl dels polígons i unitats d'actuació en què s'executi el planejament, així com dels propietaris del sòl en zones aptes per a urbanitzar, en el cas de normes subsidiàries. L'article 59 del Reglament de Gestió Urbanística, més amunt citat, detalla l'abast i contingut dels costos d'urbanització a satisfer per aquests propietaris, que són:

- Obres de vialitat, incloent l'explanació, afermament i pavimentació, encintat i construcció de voreres i canalitzacions que calgui construir en el subsòl de la via pública per a serveis.
- Obres de sanejament, més amunt descrites.

- Subministrament d'aigua, més amunt descrit.
- Subministrament d'energia elèctrica i enllumenat públic.
- Jardineria i arbrat en parcs, jardins i vies públiques.

En el cas de sòl urbanitzat com a conseqüència de l'execució de programes d'actuació urbanística que desenvolupin sòl urbanitzable no programat, aquestes obligacions s'estenen al conjunt de sistemes generals que més amunt es descriuen.

Les administracions públiques, en tant que titulars de les promocions que emprenguin, estan igualment subjectes a aquestes càrregues. Existeixen organismes específics amb aquesta i altres finalitats, dels quals el més important és l'Institut Català del Sòl, per bé que n'hi ha d'altres.

1.6.1.1. Institut Català del Sòl

El Reial Decret 1503/1980, de 20 de juny, traspassà a la Generalitat les competències i el patrimoni gestionats per l'INUR (l'antic Instituto Nacional de Urbanización). Per tal de gestionar aquestes competències i patrimoni, la Llei de Catalunya 4/1980, de 16 de desembre, creà l'Institut Català del Sòl, Organisme Autònom de la Generalitat adscrit al Departament de Política Territorial i Obres Públiques, com a instrument de política de sòl, destinat a atendre necessitats col·lectives i remodelatges urbans, gestió d'espais naturals i zones lliures, i dotació d'equipaments.

L'INCASOL, d'acord amb l'esmentada Llei 4/80, té, entre altres, les funcions de preparar, desenvolupar i executar els plans d'inversions per a actuacions urbanístiques o de promoció de l'edificació que s'hagin de fer amb fons de la Generalitat o assignats a aquesta.

1.6.1.2. Altres organismes

Cal esmentar també, encara que el volum de recursos sigui menor, altres organismes.

Finalment, en aquesta visió sumària d'aquest àmbit d'actuació de les administracions públiques, cal dir que la Generalitat, en compliment d'allò que preveia l'article 9 de l'Estatut d'Autonomia, ha rebut els traspassos del patrimoni de l'Institut de Promoció Pública de la Vivienda (IPPV), subrogant-se en les obligacions urbanístiques que tenia pendents aquest organisme en les promocions immobiliàries que havia iniciat. Per tal de gestionar aquest patrimoni, la Generalitat creà la societat de capital públic ADIGSA, a l'empara de la Llei de Catalunya 4/1985, de 29 de maig.

1.6.2. Obres de reurbanització

Per a l'execució d'obres de reurbanització, els municipis poden recórrer a les fórmules de finançament previstes en la Llei Reguladora de les Hisendes Locals. Sempre que aquestes obres suposin un especial benefici per a la propietat del sòl, aquesta Llei, en el seu article 30, preveu la possibilitat de repercussió de contribucions especials. La base imposable d'aquestes contribucions és constituïda com a màxim pel 90% del cost de les obres (art. 31 de la mateixa disposició). Aquest cost és integrat per:

- El cost real dels treballs pericials, de redacció de projectes, i de direcció d'obres, plans i programes tècnics.
- l'import que hom certifiqui de les obres a realitzar.
- El valor dels terrenys que haguessin d'ocupar permanentment les obres, tret que es tracti de béns d'ús públic, les indemnitzacions per enderrocs o destrucció de plantacions, i el cost financer dels capitals invertits en la part no finançada per les contribucions.

1.7. Espais lliures locals

En exposar el marc normatiu que regula el finançament del sòl i de les instal·lacions necessàries per a dotacions d'espais lliures urbans i territorials, hom fa referència a les càrregues urbanístiques que han de satisfer els propietaris del sòl dels polígons i unitats d'actuació en què s'executi el planejament, d'acord amb allò que preveu la Llei del Sòl. Aquestes càrregues urbanístiques permeten, en el cas d'espais lliures locals, finançar el sòl -que és de cessió obligatòria i gratuïta per part de la propietat- i l'ajardinament i arbrat d'aquests espais lliures -art. 46.3 a) i art 59.1 e) del Reglament de Gestió Urbanística.

En el cas d'obres de reurbanització, sempre que existeixi especial benefici per a la propietat, els municipis poden igualment acollir-se al procediment de contribucions especials per tal de finançar aquestes intervencions.

1.8. Equipaments locals

1.8.1. Equipaments educatius

L'Estatut d'Autonomia de Catalunya, en el seu article 15, estableix la competència de la Generalitat en matèria d'ensenyament, establint que és competència plena d'aquesta la regulació i administració de l'ensenyament en tota la seva extensió, nivells i graus, modalitats i especialitats.

En desplegament d'aquesta disposició, el Reial Decret 2809/80, de 3 d'octubre, obre traspàs de serveis de l'Estat a la Generalitat en matèria d'Ensenyament, tot fixant, entre d'altres, les següents funcions i facultats:

- a) Elaboració, aprovació i execució de programes d'inversió.
- b) Creació, transformació, ampliació i supressió de centres, seccions i unitats públiques d'educació pre-escolar, EGB, educació especial, educació d'adults, BUP, FP, ensenyaments integrats, ensenyaments especialitzats, escoles d'arts aplicades i d'oficis artístics i escoles oficials d'idiomes.

- c) Declaració de l'interès social o de l'interès social preferent de les obres de construcció de centres escolars.

Per altra banda, la Llei Municipal de Catalunya, en el seu article 63.2.o), preveu com a competència pròpia dels municipis la participació en la programació educativa i la cooperació amb l'administració de la Generalitat en la creació, construcció i manteniment dels centres docents públics.

En virtut del decret de traspassos i dels articles 4 c) i 135 de la Llei estatal 14/1970, de 4 d'agost, General d'Educació i Finançament de la Reforma Educativa, i els articles 8, 9, 11, 22 i l'apartat primer de la disposició addicional de la Llei orgànica 5/1980, de 19 de juny, de l'Estatut dels Centres Escolars, correspon a la Generalitat de Catalunya la iniciativa per a la creació i supressió de centres escolars. D'acord amb l'article 55 a) i 136.1.d de la referida Llei estatal 14/1970, així com l'article 20 de la Llei Orgànica 5/1980, les corporacions locals han de cooperar en aquestes iniciatives de creació de centres docents de pre-escolar, EGB i educació especial aportant el sòl i subvenint-ne el posterior manteniment i conservació. D'altra banda, tal com s'ha esmentat anteriorment, la Llei Municipal Catalana, en el seu article 63.2 o), estableix com a competència pròpia municipal la participació en la programació de l'ensenyament i la cooperació amb l'administració educativa en la creació, construcció i manteniment dels centres docents públics³³.

Recordem també que el sòl per a aquestes actuacions pot provenir de càrregues urbanístiques, regulades per l'article 46.3 a) del Reglament de Gestió Urbanística.

1.8.2. Equipaments sanitaris (CAP's)

La Llei de Catalunya 12/1983, de 14 de juliol, en desplegament de les competències que l'Estatut d'Autonomia de Catalunya atribueix a la Generalitat en matèria de sanitat, creà l'Institut Català de la Salut (ICS) com a entitat gestora, amb les següents atribucions:

³³ La Llei reguladora de les Hisendes Locals, en el seu article 115 B) c), estableix que el 5% de la participació dels municipis en els ingressos de l'Estat es distribuirà "en funció del nombre d'unitats escolars d'EGB, Pre-escolar i especial existents en centres públics en els quals els immobles pertanyin als municipis, o en atenció a les despeses de conservació i manteniment que hagin de córrer a càrrec seu.

- a) Els serveis i prestacions sanitaris de la Seguretat Social.
- b) Els serveis i prestacions sanitaris de la Generalitat.
- a) Les activitats que determinin els plans d'actuació sanitària.

En el seu article 3.2, la referida Llei diu que "la gestió de l'ICS s'ha de fer mitjançant els centres i les unitats que es determinin, d'acord amb el principi d'autonomia administrativa i de desconcentració dels serveis en les diverses àrees territorials i funcionals, les quals han de tenir en compte l'ordenació territorial de Catalunya". Igualment, amb aquest objectiu, "l'ICS ha de promoure l'establiment d'acords, concerts, convenis o fórmules de gestió integrada o compartida amb l'administració local".

La Llei Municipal i de Règim Local de Catalunya, en el seu article 63.2 i), determina que la participació en la gestió de l'atenció primària de la salut és competència pròpia del municipi. Ara bé, no determina que aquesta sigui de caràcter obligatori, sinó potestatiu.

En alguns exercicis pressupostaris recents³⁴ la Generalitat ha regulat la concessió de subvencions a l'administració local per a finançar la construcció de CAP's. Igualment, des de l'any 1981, el Departament de Sanitat i Seguretat Social ha establert convenis amb entitats locals titulars d'ambulatoris i CAP's de cooperació en la gestió.

1.8.3. Equipaments assistencials

L'Estatut d'Autonomia de Catalunya atorga a la Generalitat competència exclusiva en matèria d'assistència social i de fundacions i associacions de caràcter benèfic i assistencial. En desplegament d'aquestes competències es crea, en virtut de la Llei de Catalunya 12/1983, de 14 de juliol, l'Institut Català d'Assistència i Serveis Socials (ICASS), amb naturalesa d'entitat gestora i les següents atribucions:

- a) Les prestacions d'assistència i serveis socials de la Seguretat social.
- b) Les prestacions d'assistència i serveis socials de la Generalitat.

³⁴ Ordre del Departament de Sanitat i Seguretat Social de 19 de gener de 1989, per la qual s'estableixen les normes per a la sol·licitud i la concessió de subvencions a la construcció, l'ampliació, el remodelatge i l'equipament, per a l'exercici de 1989, de centres d'assistència primària dependents de corporacions locals d'àmbit municipal, per a l'any 1990 s'ha dictat una ordre en el mateix sentit per a aquest any fiscal.

- c) Les activitats que determinin els plans d'actuació social.

L'article 5.2 de la Llei més amunt citada determina que "l'ordenació de l'ICASS s'ha de fer preferentment a través de fórmules de servei social integrat de caràcter polivalent d'àmbit local". L'Administració de la Generalitat "ha d'establir l'ordenació de les unitats corresponents, tant si són de creació pròpia com si provenen de traspassos, tenint en compte l'ordenació territorial de Catalunya".

La Llei de Catalunya 26/1985, de 27 de desembre, de Serveis Socials, ratifica les atribucions de l'ICASS, més amunt referides, i fixa les competències dels ajuntaments en matèria de serveis socials:

- a) Programar i gestionar els serveis socials d'atenció primària d'àmbit municipal.
- b) Programar i gestionar els serveis especialitzats i les prestacions pròpies.
- c) Col·laborar en la gestió de les prestacions econòmiques de l'ICASS.
- d) Coordinar els serveis socials municipals amb els de la iniciativa privada.

Per tal que l'administració local pugui exercir aquestes atribucions, l'article 19 de l'esmentada Llei de Serveis Socials preveu que la Generalitat "dins les previsions pressupostàries i d'acord amb la Llei 12/1983, de 14 de juliol, ha d'establir gradualment concerts i convenis de col·laboració o cooperació amb les administracions locals i les institucions privades de serveis socials". Tindran; d'acord amb l'article 18 d'aquesta Llei, prioritat en l'obtenció de subvencions de la Generalitat amb aquesta finalitat, aquelles entitats locals que estableixin en els seus pressupostos dotacions no inferiors al 4% del total a assistència social, sempre que puguin acreditar una programació adequada de treball social.

La Llei de Serveis Socials estableix de forma precisa les condicions de cooperació en la construcció de centres de serveis assistencials. Aquestes condicions determinen que el municipi on s'ubiqui un centre destinat a serveis de titularitat i gestió de l'ICASS, orientat preferentment o en més d'un 50% de la seva capacitat assistencial a la població del municipi, l'Ajuntament ha de col·laborar aportant el solar o altres mitjans de quantia equivalent; si el centre té àmbit comarcal, la col·laboració s'ha de distribuir entre els municipis afectats³⁵.

³⁵ La Llei Municipal de Catalunya, en el seu article 63.2 k) determina que la prestació dels serveis socials és competència pròpia dels municipis, i obligatòria en aquells de població superior a 20,000 habitants -art. 64 c).

1.9. Actuacions immobiliàries públiques

Mitjançant el Reial Decret 2626/82, d'u d'octubre, es transferiren a la Generalitat les funcions i serveis de l'Estat en matèria de promoció pública d'habitatges (tant promoció directa com promoció convinguda), traspessos que foren completats mitjançant el Reial Decret 1009185 de 5 de juny, que transferí a la Generalitat l'administració del patrimoni de promoció pública de l'habitatge en l'àmbit de Catalunya.

Els procediments de programació i adjudicació d'habitatges públics són regulats pel Decret del Departament de Política Territorial 216/1986, de 26 de maig, sobre programació i adjudicació d'habitatges de promoció pública.

En exposar el marc normatiu referent al sector d'obres d'urbanització, hom exposa una visió sumària de les atribucions i àmbit d'actuació de les entitats mercantils de capital públic més significatives que actuen en aquest sector.

1.10. Adquisició de sòl i edificis

L'adquisició de sòl per part de les administracions públiques, tret de les actuacions regulades per la legislació urbanística, pot fer-se mitjançant la legislació mercantil ordinària, o bé mitjançant els procediments regulats per la Llei estatal de 16 de desembre de 1954 sobre Expropiació Forçosa i pel Decret de 26 d'abril de 1957, que aprovava el Reglament d'aquesta Llei. En aquest cas, el preu de la compra-venda o el preu de l'expropiació aniran a càrrec dels pressupostos de l'administració que promogui l'actuació.

1.11. Programes de cooperació

1.11.1. Pla únic d'Obres i Serveis de Catalunya (PUOS)

L'article 2.2 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya preveu que "la Generalitat confeccionarà i aprovarà un pla únic d'obres i serveis per al seu territori. L'execució del Pla correspondrà a la Generalitat de Catalunya, la qual podrà encomanar als corresponents ens locals, amb la sol·licitud prèvia d'aquests i la justificació de tenir capacitat de gestió i mitjans tècnics per a portar-ho a terme".

Aquest Pla, creat per la Llei de Catalunya 23/1987, de 23 de desembre, instrumenta la cooperació econòmica per a la realització de les obres i els serveis de competència municipal, és a dir, aquells que contempen els articles 63 i 64 de la Llei Municipal Catalana. El finançament del Pla prové bàsicament de tres fonts: els recursos que l'Administració de l'Estat transfereix amb aquesta finalitat a la Generalitat, els recursos propis que hi aporta la Generalitat, i els recursos de les Diputacions provincials destinats a cooperació municipal. La selecció dels projectes d'obres i serveis municipals a incloure en el Pla és regulada per criteris objectius fixats per la Llei de Catalunya 23/1987.

Amb caràcter ordinari, la subvenció a càrrec del Pla no pot excedir del 50% del cost de l'obra o el servei sol·licitat, per bé que amb caràcter extraordinari el Consell Executiu té facultats per alterar aquest límit màxim.

1.11.2. El Pla de Cooperació i Assistència Local de la Diputació (PCAL)

La Llei 5/1987, de 4 d'abril, del Règim Provisional de les competències de les diputacions provincials, conté un reconeixement competencial específic de la província en matèria de cooperació jurídica, tècnica i econòmica als municipis, que cal instrumentar essencialment per mitjà de plans d'obres i serveis i en la funció subsidiària de garantia dels serveis municipals.

El títol tercer d'aquesta Llei (arts 9 i 10) regula les inversions provincials en obres i serveis municipals, tot fixant que les inversions que s'efectuïn amb càrrec als pressupostos de les diputacions s'han d'instrumentar exclusivament a través del Pla Únic d'Obres i Serveis de Catalunya.

Cal entendre que, provisionalment, aquests recursos destinats als programes específics s'estan distribuint mitjançant les bases aprovades per acord plenari per a cada convocatòria anual, del Pla de Cooperació i Assistència Local (PCAL). El PCAL finança parcialment obres i serveis de competència municipal i s'estructura en programes i subprogrames amb dotacions econòmiques específiques. Aquests programes afecten pràcticament totes les obres i serveis municipals, estructurant-se per trams de població en certa correspondència a l'obligatorietat legal de prestar el servei fixada per la Llei Municipal Catalana.

1.11.3. Els recursos de les diputacions provincials en matèria d'esports

La Diputació de Tarragona disposa d'un volum relativament important d'ingressos provinents de la participació en la recaptació de les travesses esportives, recursos que cal que destinin al finançament d'instal·lacions i activitats esportives. La Llei de Catalunya 8/1988, de 7 d'abril, sobre l'Esport, preveu que una vegada es transfereixin aquests recursos a la Generalitat, d'acord amb la Llei de competències provisionals de les Diputacions, aquests recursos passaran a dotar el programa d'inversions en instal·lacions esportives.

1.11.4. L'INEM

L'INEM, o Instituto Nacional de Empleo, fou creat pel Reial Decret-Llei 36/1978, de 16 de novembre, com a organisme autònom de caràcter administratiu del Ministeri de Treball, i la seva estructura orgànica i les seves funcions foren regulades pel Reial Decret 439/1979, de 20 de febrer.

En desplegament d'aquestes funcions, l'INEM convoca periòdicament els programes de foment de l'ocupació local, a través dels quals es finança el cost dels recursos humans aplicats als programes proposats pels municipis. En la mesura que aquests programes afectin sectors d'inversió urbanística, aquests recursos poden constituir una font de finançament addicional per a les actuacions dels municipis en aquest àmbit. No obstant això, cal tenir present que aquests programes donen preferència a aquelles propostes que suposin la creació de llocs de treball estables, criteri que s'adiu difícilment amb la naturalesa temporal de les intervencions de caràcter urbanístic.

1.12. Conclusions

D'acord amb la Legislació Bàsica de Règim Local, els municipis, ja sigui exercint una competència pròpia que no és en cap cas exclusiva, ja sigui exercint activitats complementàries a les competències d'altres administracions, pot legalment intervenir en pràcticament tots els sectors d'inversió amb incidència urbanística.

En aquest context, adquireix una especial rellevància la capacitat d'intervenció sectorial d'altres administracions, especialment la de la Generalitat de Catalunya, i també, encara que en menor mesura, la de l'Administració de l'Estat, així com les dotacions de recursos que aquestes administracions i la Diputació de Tarragona destinen a programes de cooperació amb els municipis. De la visió sectorial del context normatiu que regula la intervenció d'aquestes administracions en els diferents sectors d'inversió urbanística, hom pot treure una certa impressió de quina pot ser la participació més probable, a la llum de la regulació legal, de cada nivell administratiu en el finançament de les intervencions incloses a cada sector. La taula que més avall es mostra constitueix el resultat d'aquesta impressió. Tal vegada, no cal insistir en el fet que, en la mesura que la realitat és extraordinàriament més complexa que les modelitzacions jurídiques, en alguns casos les participacions reals de les diverses administracions tendiran a diferir, o a trobar solucions ad hoc.

Finalment no es pot negligir el pes important que, en virtut de la legislació urbanística, recau sobre el sector privat en el finançament dels costos del desenvolupament urbà. Així els articles 83 i 84 de la Llei del Sòl i corresponents de la Llei 2/2002, de 14 de

març, d'Urbanisme, fixen les obligacions urbanístiques dels propietaris de sòl urbà i de sòl urbanitzable delimitat.

En sòl urbà, els propietaris tenen les següents obligacions urbanístiques:

- Cedir gratuïtament als ajuntaments els terrenys destinats a vials, parcs, jardins públics i centres d'EGB al servei del polígon o unitat d'actuació corresponent.
- Satisfer el cost de les obres d'urbanització.
- Edificar, quan el planejament així ho prevegi, dins els terminis fixats en el propi Pla, o, en absència d'aquests, en els establerts en la mateixa Llei.

En sòl urbanitzable delimitat aquestes obligacions són:

- Cedir obligatòriament i gratuïta a favor de l'Administració actuant els terrenys destinats de forma permanent a vials, parcs i jardins públics, zones esportives i d'esbarjo públiques, centres culturals i docents, i la resta de serveis públics necessaris.
- Cedir obligatòriament i gratuïta el sòl equivalent al 10% de l'aprofitament urbanístic del sector.
- Satisfer el cost de la urbanització.
- Edificar en les mateixes condicions descrites per al sòl urbà.

La Llei de Catalunya 3/1984, de 9 de gener, de Mesures d'Adequació de. L'Ordenament Urbanístic de Catalunya, introduïa algunes precisions i modificacions al règim d'obligacions fixat per la Llei del Sòl.

L'article 16 definia el règim de cessions en sòl urbà per a dotació de reserves de sòl per a sistemes que determinin els plans d'urbanisme, ja sigui per al servei del districte, del polígon o la unitat d'actuació, ja sigui per a tota la població (és a dir estenent allò que preveia la Llei del Sòl). Aquest règim de cessions és el següent:

- La cessió de terrenys per a jardins, places i centres docents i assistencials serà gratuïta i obligatòria quan els sòls siguin reservats pels plans en el marc d'una unitat d'actuació delimitada expressament en el planejament.
- La cessió de sòl per a carrers i vies és gratuïta i obligatòria i ha de ser executada prèviament a l'edificació.
- En tots els altres supòsits o en les reserves per a altres finalitats, l'adquisició s'ha de fer mitjançant expropiació, la qual pot ésser rescabada per la part que

s'estimi d'interès directe mitjançant contribucions especials, amb un màxim d'un 90%.

En sòl urbanitzable, el règim de cessions es regulava pels articles 17, 18 i 19 de la mateixa Llei de Mesures d'Adequació, i és el següent:

- Els sistemes inclosos pel planejament general en els sectors de planejament parcial són de cessió gratuïta quan se'ls atorga l'aprofitament mitjà del sector. Aquest aprofitament s'acumularà a l'aprofitament urbanístic de les zones, i es determinarà segons l'edificabilitat zonal ponderada quan compregui diverses zones amb intensitats diferents, amb la limitació que la intensitat neta d'edificació en cada zona, referida al sòl d'aprofitament privat, no ultrapassi dues vegades i mitja l'edificabilitat zonal. Així, amb aquesta limitació, els sòls ocupats per sistemes generals que s'adscriuïn a un sector se sumaran al sòl d'aquest sector per tal d'incrementar les reserves mínimes per a dotacions, sempre que així ho reguli el planejament general. No podrà aplicar-se el règim de cessió de sòls a sistemes el còmput dels quals determini intensitats netes que ultrapassin els màxims establerts.

El Text Refós de la Llei d'Urbanisme (D.L. 1/2005), concreta en el seu art. 65 que en els sectors d'ús residencial tant si aquest ús és el principal com si és mixt amb altres usos, els plans parcials urbanístics han de reservar per a zones verdes i espais lliures públics un mínim de 20 m² de sòl per cada 100 m² de sostre edificable, amb un mínim del 10% de la superfície de l'àmbit d'actuació, i han de reservar també per equipament de titularitat pública un mínim de 20 m² de sòl per cada 100 m² de sostre, amb un mínim del 5% de la superfície de l'àmbit, a més del sòl destinat a serveis tècnics si s'escau.